

UDI

ÅRSMELDING

1997

UTLENDINGS DIREKTORATET

I N N H O L D

Leder: 1991 – nye premisser, nye utfordringer <i>1991 – New conditions – new challenges</i>	3
UDI gjennomfører statens innvandrings- politikk	7
Hovedmål 1: Effektiv og hensynsfull gjennomføring av den regulerte innvandring	8
Hovedmål 2: Tilstrekkelig mottakskapasitet	13
Hovedmål 3: Rask og god bosetting	16
Hovedmål 4: Likestilling og gode forhold	19
Hovedmål 5: Et effektivt direktorat	24

VEDLEGG

1. UDIs organisasjon	27
2. Regionkontorene	30
3. Statistikk	32
4. Sentrale begreper	51

Forsidefoto: A-FOTO/SCANFOTO
Innfelt: Steinar Haugberg/SAMFOTO

Trykk: DL GRAFISK A/S

Opplag: 3.000

ISSN 0803-8554

1991 – nye premisser, nye utfordringer

1991 – New conditions – new challenges

UDI gikk inn i 1991 med ambisiøse mål og mange, nye premisser for arbeidet. Vi synes vi har oppnådd gode resultater på de fleste områder. Året startet med ny utlendingslovgivning, en ny finansieringsordning for bosetting og integrering av flyktninger i kommunene og et mottakssystem for asylsøkere under nedbygging og omlegging. Alt dette, sammen med - igjen - en ny utvikling på asylfronten, kom til å prege hele året. Dessuten bragte året oss mange store utviklingsoppgaver internt.

The UDI entered 1991 with ambitious goals and we faced many new conditions in our work. We feel that we have achieved good results in most of the areas. The year started with the introduction of new immigration legislation and a new financial plan for settling and integrating refugees in municipalities. As well, the reception system for asylum seekers underwent major changes. All this, together with – yet again – a new development in the asylum front, left its imprint on the whole year. The year also brought us many major development tasks in the Directorate itself.

Første erfaring med ny utlendingslov

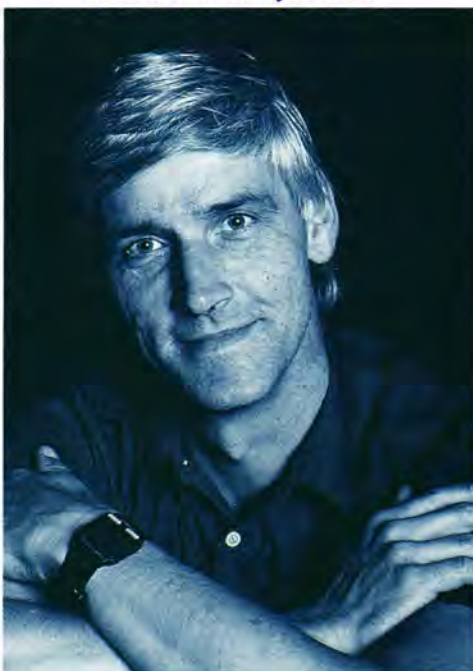
På grunn av det store antallet saker som UDI behandler ukentlig, høstet vi raskt nyttige erfaringer med det nye regelverket. Allerede etter ni måneder avga vi en omfattende uttalelse til forskrift. I uttalelsen la vi spesiell vekt på behovet for større fleksibilitet i regelverket og behovet for forenkling og effektivisering.

Asylsøkere

Antallet asylsøkere viste en økning ut gjennom 1991, fra 757 i 1.kvartal, til 1334 i 4.kvartal. Det samlede antall asylsøkere ble 4569 mot 3962 i 1990. Utviklingen gjennom året var sterkt preget av et økende antall asylsøkere fra Jugoslavia.

Antallet vedtak i asylsaker økte også, fra 2583 i 1990 til 3229 i 1991. I 1991 omfattet vedtakene 4023 personer. Til tross for at UDI behandlet langt flere saker enn året før, og dermed økte produktiviteten, var den gjennomsnittlige behandlingstid betydelig lengre enn målsettingen. Det skyldes i stor grad at endel saker tar lang tid å behandle på grunn av konkrete undersøkelser som må gjøres. Men saker blir også liggende ubehandlet i påvente av generelle avklaringer, og noen saker blir stilt i bero på grunn av usikre forhold i hjemlandet.

Direktør Arild Kjerschow

Arild Kjerschow Director General
(Foto: Signe Dons).

First Experience with the New Immigration Act

Because of the large number of cases the UDI handles weekly, we very quickly gained useful experience in the application of the new regulations. After nine months we submitted a comprehensive opinion of the regulations. In our statement we put special emphasis on the need for a higher degree of flexibility in the regulations and the need for simplification and rationalization.

Asylum Seekers

The number of asylum seekers showed an increase in 1991, from 757 in the first quarter to 1334 in the fourth quarter. The total number of asylum seekers reached 4569 compared with 3962 in 1990. The development over the year was greatly affected by the increasing number of asylum seekers from what was Yugoslavia.

The number of decisions in asylum cases also increased, from 2583 in 1990 to 3229 in 1991. In spite of the fact that the UDI handled far more cases than the previous year, thereby increasing productivity, the average processing time was considerably longer than our projected goal. This is due in large part to the fact that some cases take a long time to process because concrete investigations are required. But cases are also left untouched awaiting general clarifi-

Mossad-saken

Høsten 1991 ble også preget av den såkalte Mossad-saken. Saken førte til stor uro blant asylsøkere i mottakene, og til en tillitskrise i forhold mellom utlendingsmyndighetene og asylsøkerne og deres advokater. UDI - som var helt ukjent med de samtaler med palestinske asylsøkere som hadde funnet sted i regi av overvåkningspolitiet - la stor vekt på å prøve å gjenopprette tilliten gjennom informasjon til de involverte, og til massemedia.

Fasedelte asylmottak

Omleggingen av mottakssystemet for asylsøkere til en primærfase for dem som venter på vedtak, og en sekundærfase for alle som har fått ja til å bli i landet, pågikk for fullt i hele 1991. Det ble utarbeidet driftskonsepter og økonomiske rammer. Vi forhandlet med driftsoperatører, gjennomførte opplæring av mottaksansatte, og utarbeidet nytt materiell til bruk i primær- og sekundærfasens informasjonsprogrammer. En vesentlig del av omleggingen var slutført ved årsskiftet. Men fortsatt gjenstår noe gjennomføringsarbeid, samt justering og tilpasning av de nye modellene.

Sprengt kapasitet

De første månedene av 1991 fortsatte nedgangen fra året før, både når det gjaldt mottakskapasiteten totalt, og antallet asylsøkere i mottakene. På det laveste var antallet asylsøkere såvidt under 3000, mot 3200 ved inngangen til året. Den totale plasskapasiteten var på det laveste 3750, ca. 250 plasser færre enn ved årsskiftet 1990-1991.

Men situasjonen endret seg mye utover i annet halvår. Da det brøt ut krig i det tidligere Jugoslavia, ble praktisk talt alle jugoslavsakene lagt på is, samtidig som antallet jugoslaviske asylsøkere økte. På forhånd hadde saker fra somaliske asylsøkere ligget i bero i en lengre periode. På relativt kort tid økte derfor behovet for mottaksplasser merkbart. I siste kvartal 1991 var plasskapasiteten sprengt, og det ble klart at vi igjen måtte opprette nye mottaksplasser. Ved utgangen av året var antallet plasser økt til ca. 4050, og belegget var på ca. 3500. Den sprengte kapasiteten krevde betydelig arbeidsinnsats av UDI sentralt og de seks regionkontorene. Problemene forplantet seg til informasjons- og opplæringsprogrammene i primær- og sekundærfasen. En relativt stor andel asylsøkere ble boende atskillig lenger i primærmottak enn de seks månedene som er forutsatt, og som informasjonsoppleggene er tilpasset. Mottakene ble tvunget til å vise stor fleksibilitet og fantasi for å forsøke å tilpasse driften til en vanskelig virkelighet. De klarte utfordringen beundringsverdi bra.

cations, while others are put aside because of uncertain conditions in the native country.

The Mossad Incident

Autumn 1991 was also affected by the so-called Mossad incident. This created considerable anxiety and unrest among asylum seekers in the reception centres and also created a credibility crisis in the relationship between immigration authorities and asylum seekers and their lawyers. The UDI – which had absolutely no knowledge of the sessions with Palestinian asylum seekers under the direction of the security police – put much effort in spreading information to those involved and the mass media in order to regain credibility.

Asylum Reception – Phase Structure

The transition of the reception system for asylum seekers into a primary phase for those awaiting a decision and a secondary phase for all those allowed to stay in the country was carried out during the year. Operating concepts and financial frameworks were worked out. We have negotiated with reception system operators, trained reception centre employees and made new material for use in the information programmes in the primary and secondary phases. By the end of the year a major part of the transition was completed. But some implementation work remains including the adjustment and adaptation of the new models.

Overburdened Capacity

The first months in 1991 saw a continuation of the reduction from the year before, both in terms of the total reception capacity and the number of asylum seekers in the reception centres. At its lowest, the number of asylum seekers was just under 3000, as opposed to 3200 at the start of the year. Total capacity, at its lowest point, was 3750, approximately 250 places fewer than at the end of 1990.

But the situation changed drastically over the second half of the year. When war broke out in what was Yugoslavia, all the Yugoslavians were literally put on hold, while at the same time the number of Yugoslavian asylum seekers increased. Before this, cases involving Somali asylum seekers had already been put aside for a period of time. Therefore in a relatively short period of time the need for reception places increased notably. In the last quarter of 1991 this capacity was overburdened and it became obvious that once again we would have to establish new reception places. At the end of the year the number of places had increased to approximately 4050, while occupancy was approximately 3500. Dealing with the overburdened system at the start of the year required considerable effort on the part of the UDI centrally, as well as the six regional offices. The problem

Godt bosettingsresultat i kommunene

Nye finansieringsordninger mellom stat og kommune fra nyåret av var blant annet med på å skape stor usikkerhet om bosettingsmulighetene i 1991. UDI regnet med et bosettingsbehov på 3000-3200 flyktninger i løpet av året, det samme som året før. Etter relativt lave bosettingstall for 1. halvår, tok bosettingen seg kraftig opp i siste del av året. Og totalt ble det bosatt ca. 3050 personer, hvorav 1122 var overføringsflyktninger og 1936 flyktninger fra asylmottak. Et godt bosettingsarbeid fra regionkontorenes side og imøtekommenhet fra et stort antall kommuner var avgjørende faktorer for et godt resultat. UDI hadde i 1991 begrensede ressurser til å jobbe med integreringsspørsmål generelt. Direktoratets pådriverarbeid konsentrerte seg om arbeid og utdanning, gjennom konferanser og samarbeidsform med arbeidslivets organisasjoner, utdannings- og arbeidsmarkedsmyndighetene.

I forbindelse med kommune- og fylkestingsvalget i september, utarbeidet UDI, i samarbeid med blant annet Kontaktutvalget mellom innvandrere og norske myndigheter, et bredt informasjonsopplegg til utenlandske statsborgere med stemmerett. Opplegget kombinerte skriftlig materiell, og aktivt bruk av innvandremiljøene og andre lokale kontaktnett for informasjons-spredning. Opplegget ble godt mottatt, men det er for tidlig å si hvilke virkninger det har hatt på valgdeltagelse og mobilisering generelt.

Året 1991 var ellers preget av antirasistisk mobilisering i forbindelse med innvandremotstanderen Arne Myrdals arrangementer, og en sterk fokusering på små, ytterliggående nynazistiske grupper. Markeringene mot Arne Myrdal og hans tilhengere i blant annet Brumunddal og Oslo, var lyspunkter i en tid hvor rasismen i Europa øker faretruende. For å demme opp mot en slik utvikling, fortsatte UDI sitt holdningsskapende informasjonsarbeid for fullt i samarbeid med blant annet barne- og ungdomsorganisasjonene rundt om i landet. UDI var også med på utformingen og gjennomføringen av en anti-rasistisk handlingsplan i Brumunddal. Denne planen vil kunne gi nyttig erfaring i slikt arbeid.

Sentral oversettertjeneste

UDI etablerte også en sentral oversettertjeneste til formidling av oversetteroppdrag i 1991. Oversettertjenesten brukte fjoråret til å bygge opp et solid nettverk av oversettere og korrekturlesere, og formidlet oppdrag på 35 språk. De aller fleste oppdragene ble gitt av andre avdelinger i UDI, så som oversettelse av juridiske sakspapirer, og informasjonsbrosjyrer til asylsøkere, flyktninger og innvandrere på 10-15 språk.

spread to the information and training programmes in both the primary and secondary phases. A relatively large number of asylum seekers had to stay in primary reception for a longer time than the planned six months which is also the length of time the information programmes are designed for. The reception centres were forced to show great flexibility and imagination in trying to adapt their operations to a difficult reality. They met this challenge admirably well.

Good Settlement Result in the Municipalities

The new financial arrangements between central and local authorities that commenced in the new year contributed to a high degree of uncertainty regarding the possibilities of settlement in 1991. The UDI had estimated a need to settle about 3000 to 3200 refugees during the year. After a relatively low figure for the first half-year, settlement figures rose sharply in the second half. In total, approx. 3050 people were settled. 1122 of these were resettlement refugees and 1936 were refugees from asylum reception. Good work in this respect by the regional offices and the positive attitude shown by a high number of municipalities were decisive factors in our attaining this good result. In 1991 the UDI had limited resources for its general integration work. The Directorate, in its role as promoter, concentrated on employment and education, holding conferences and arranging projects together with business and industry organizations, and educational and labour-market authorities.

In connection with the municipal and county elections in September, the UDI, in cooperation with the Committee for contact between immigrants and the Norwegian authorities («Kontaktutvalget»), formulated an extensive information programme for non-native citizens with the right to vote. The programme issued written material and actively canvassed the immigrant milieu and other local contact networks in order to spread information. The programme was well received, but it is too early to say what effects this has had on participation in the election and mobilization in general.

Otherwise, 1991 was marked by anti-racist mobilization to combat Arne Myrdal's anti-immigrant meetings and the strong focus on small, extremist neo-nazi groups. The demonstration against Arne Myrdal and his supporters at Brumunddal and Oslo etc. were bright spots in a time when racism in Europe is a growing menace. To stem such a development, the UDI has continued its information campaign in full cooperation with children and youth organizations around the country in order to improve racial attitudes. The UDI was also involved in the creation and implementation of an anti-racist project in Brumunddal. This project will give us useful experience in such work.

Gjennomgang av egen organisasjon

UDI ble etablert i 1988, og i 1991 mente man at tiden var inne for å gå den nyoppbygde organisasjonen nærmere etter i sømmene.

Året ble preget av Statskonsults gjennomgang av hele UDI, inkludert forholdet til regionkontorene. Det ble også gjennomført et omfattende arbeidsmiljøprosjekt i UDI sentralt og en undersøkelse for å kartlegge og forbedre den interne informasjon. Statskonsults gjennomgang vil innebære et omfattende oppfølgingsarbeid i 1992, særlig når det gjelder forholdet mellom UDI regionalt og sentralt, og når det gjelder organisering og rutiner i juridisk avdeling. Statskonsults gjennomgang inkluderte også økonomistyringen i UDI, som ble vesentlig forbedret i løpet av 1991. Men også på dette punkt står vi foran et betydelig utviklingsarbeid.

Resten av årsmeldingen forteller mer i detalj om hendelser og resultater i året som gikk. Vi mener det er spennende lesning, for det er et bevisenhetsrikt og arbeidskrevende år vi har lagt bak oss.

Arild Kjerschow, Direktør

Central Translation Service

In 1991 the UDI also established a central translation service for the allocation of translation jobs. The translation service worked hard the previous year in building up a solid network of translators and editors, and allocated assignments in 35 languages. The majority of jobs, submitted by other departments in the UDI, comprise translation of legal papers and information brochures for asylum seekers, refugees and immigrants into ten to fifteen languages.

Review of Our Organization

The UDI was established in 1988 and in 1991 it was felt that the time was ripe for close scrutiny of the newly established organization.

The year was marked by Statskonsult's review of the UDI as a whole, including its relations with the regional offices. A comprehensive working-environment project was completed in the central UDI office and a survey was also carried out to map and improve internal information flow. Statskonsult's review will require comprehensive follow-up work in 1992, especially with regard to organization and routines in the legal department. The review also looked into financial control in the UDI which was greatly improved in 1991. But here we are also facing considerable development work.

The remainder of the annual report describes in more detail the events and results of the year now past. We feel it is exciting reading as it was an eventful and demanding year that we left behind us.

Arild Kjerschow, Director General

UDI gjennomfører statens innvandringspolitikk

Utlendingsdirektoratet ble opprettet 1. januar 1988 og fikk hovedansvaret for å gjennomføre statens innvandringspolitikk. Tidligere var ansvaret delt mellom blant annet Statens utlendingskontor og Statens flyktningsekretariat.

Utlendingsdirektoratets arbeidsområde omfatter blant annet: Generell utlendingskontroll, behandling av saker under utlendingsloven, herunder asylsøknader, mottak og bosetting av kvoteflyktninger og personer som har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag. UDI arbeider også med opplæring, informasjon og langsiktig integrering av innvandrere og flyktninger.

Direktoratet er inndelt i fire avdelinger.

Disse er: Administrasjonsavdelingen, juridisk avdeling, mottaks- og integreringsavdelingen og tolke- og informasjonsavdelingen. Under direktoratet sorterer også seks regionkontorer i Oslo, Gjøvik, Kristiansand, Bergen, Trondheim og Narvik. Hvert regionkontor har ansvaret for tre fylker, bortsett fra Regionkontor øst i Oslo som har ansvaret for fire fylker.

Målstyring

Siden 1989 bygger virksomhetsplanen til Utlendingsdirektoratet på målstyringsprinsippet. Det betyr at UDI har sin egen målstruktur som er presentert under. Årsmeldingen for 1991 er inndelt etter denne målstrukturen.

UTLENDINGSDIREKTORATETS MÅLSTRUKTUR

Overordnet mål:

Utlendingsdirektoratet skal gjennomføre regulert innvandring og arbeide for reell likestilling for de som bosetter seg i Norge

Hovedmål 1:

Effektiv, korrekt og hensynsfull gjennomføring av den regulerte innvandring

Hovedmål 2:

Tilstrekkelig mottakskapasitet med nøkternt men tilfredsstillende innhold for beboerne

Hovedmål 3:

Rask og god bosetting i kommunene

Hovedmål 4:

Reell likestilling og gode forhold mellom innvandrere og nordmenn

Hovedmål 5:

Tilrettelegge for et effektivt, fleksibelt og serviceorientert direktorat

Delmål 1.1:

Rask og riktig behandling av saker etter utlendingslovgivningen og statsborgerloven

Delmål 2.1:

Antall mottaksplasser skal tilpasses behovet best mulig

Delmål 3.1:

Rask bosetting når oppholdstillatelse/innreisestillatelse er gitt

Delmål 4.1:

Innvandrere skal kunne ivareta sine interesser og behov i samme grad som nordmenn

Delmål 5.1:

Effektiv planleggings- og økonomifunksjon

Delmål 1.2:

Søker skal ha kunnskaper som trengs for å ivareta egne interesser

Delmål 2.2:

Mottakssteder skal etableres og drives innenfor en nøktern kostnadsramme

Delmål 3.2:

Bosetting i kommuner skal gi muligheter for utvikling og gode levekår

Delmål 4.2:

Gode forhold mellom innvandrere og nordmenn

Delmål 5.2:

God personalforvaltning

Delmål 1.3:

Fremme gode bestemmelser og ordninger under utlendingslovgivningen

Delmål 2.3:

Mottakssteder skal baseres på selvhushold og ha tilfredsstillende tilbud

Delmål 2.4:

Beboerne skal få en realistisk oppfatning om det norske samfunn. De som har fått oppholdstillatelse skal forberedes for bosetting

Delmål 5.3:

Effektive fellesfunksjoner

Delmål 5.4:

God service til brukerne

Delmål 5.5:

God intern kommunikasjon

Effektiv, korrekt og hensynsfull gjennomføring av den regulerte innvandring

Dette målet berører først og fremst saker av juridisk karakter, slik som søknad om statsborgerskap, oppholdstillatelse, arbeidstillatelse, visum, saker vedrørende innreise for overføringsflyktninger og asylsaker.

Mer effektiv saksbehandling

Rask og riktig behandling av saker etter utlendingslovgivningen er et av UDIs høyest prioriterte mål. De fleste tilsatte i UDI arbeider direkte eller indirekte med oppgaver knyttet til dette målet. Behandlingstiden varierer etter sakstyper.

Noen sakstyper er høyere prioritert enn andre. UDI prioriterer f.eks. asylsøknader fra enslige, mindreårige høyest, mens søknader om statsborgerskap ikke har vært prioritert i 1991. Asylsaker brukes det mest ressurser på. Derneft følger søknader om oppholdstillatelse, arbeidstillatelse og visum.

Gjennomsnittlig behandlingstid i asylsaker lå i 1991 på totalt 18,5 uker, fra asylsøkeren kom til landet, og til UDI hadde fattet vedtak. Hvis asylsøkeren f.eks. fikk avslag og klaget til Justisdepartementet, kom klagetiden i tillegg. Det er politiet som avhører asylsøkeren og gjør de nødvendige andre forberedelser før saken sendes til UDI for behandling. I 1991 brukte politiet gjennomsnittlig 4 uker på dette.

UDI på sin side, hadde en *brutto* saksbehandlingstid på 14,5 uker i gjennomsnitt, mens

Ventetiden er ofte en vanskelig periode for en asylsøker uavhengig av bo-forholdene. UDI arbeider derfor for å forkorte behandlingstiden. (Foto: Olle Lindstedt/SAMFOTO).

netto behandlingstid var en uke kortere, dvs. 13,5 uker. Bak dette gjennomsnittlige tallet skjuler det seg store variasjoner i saksbehandlingstid fra sak til sak. Mens en del saker ble avgjort på 1-2 uker, inkludert politiets arbeid, kunne andre strekke seg over mange måneder.

- **Netto saksbehandlingstid** er den tiden saken er under arbeid i UDI.
- **Brutto saksbehandlingstid** inkluderer tid medgått til verifisering og tilleggsavhør samt perioder som saken blir liggende i bero.
- **Verifikasjon** betyr at en norsk utenriksstasjon, en organisasjon eller en advokat i utlandet forsøker å få opplysningene som asylsøkeren har gitt, bekreftet eller avkrefte.
- **Tilleggsavhør** hos politiet kan være aktuelt etter at det er laget en verifikasjonsrapport eller når det er nødvendig å innhente flere opplysninger fra asylsøkeren.
- Saker kan bli lagt i **bero** i samråd med Justisdepartementet. Det betyr at sakene i en periode blir liggende ubehandlet i påvente av generelle avklaringer, eller fordi forholdene i asylsøkernes hjemland er såpass usikre at norske myndigheter vil se an utviklingen.

GJENNOMSNI TT LIG BEHANDLINGSTID I UDI.

1991 Asylsaker unntatt

	UDIs mål	Resultat
Visum	3 uker	5 uker
Opph.till.	7 uker	10 uker
Arb.till.	7 uker	6 uker
Statsb.s.	16 uker	17 uker

UDIs mål for gjennomsnittlig saksbehandlingstid i asylsaker er fem uker. Dette målet er imidlertid ikke oppnådd i 1991.

Manglende måloppnåelse må bl.a. ses på bakgrunn av økning i asylsakene. Det kom flere asylsøkere i 1991 enn det som var forventet. Mengden av asylsaker som ble behandlet, økte med 23 prosent i forhold til 1990. Dessuten trådte den nye utlendingsloven i kraft 01.01.1991. Endringer i regelverket senket produktiviteten i starten.

ANKOMST ASYLSØKERE TIL NORGE 1987-1991. DE 10 STØRSTE NASJONSGRUPPENE

1987		1988		1989		1990		1991	
ASYLSØKERE		ASYLSØKERE		ASYLSØKERE		ASYLSØKERE		ASYLSØKERE	
Iran	1558	Chile	1940	Jugoslavia	905	Jugoslavia	743	Jugoslavia	1334
Chile	1524	Iran	985	Iran	605	Sri Lanka	512	Somalia	731
Sri Lanka	1291	Somalia	548	Sri Lanka	451	Iran	451	Sri Lanka	556
Jugoslavia	1238	Jugoslavia	455	Polen	419	Somalia	313	Etiopia	260
Tyrkia	517	Tyrkia	438	Somalia	362	Libanon	304	Iran	244
Pakistan	467	Etiopia	361	Etiopia	270	Romania	207	Statsløse	201
Somalia	357	Pakistan	303	Libanon	177	Statsløse	204	Libanon	179
Irak	267	Polen	199	Pakistan	154	Etiopia	203	Irak	131
Polen	211	Ghana	172	Irak	114	Bulgaria	151	Polen	120
Etiopia	209	Sri Lanka	172	Tyrkia	114	Irak	90	Bulgaria	79

Asylsøkere

Utlendingslovens §17 gir flyktning rett til asyl - fristed- i landet. En utlending som er i Norge eller på norsk grense, kan søke asyl. Utlendinger som søker asyl i Norge, skal avhøres innen 14 dager av politiet med tolk tilstede. Så blir saken sendt til UDI for behandling. UDI vurderer om vedkommende er flyktning etter FNs flyktningekonvensjon og norsk lov, og således har rett til asyl. Der- som dette ikke er tilfellet, vurderer UDI om ved-

kommende likevel bør få bli i landet på humani- tært grunnlag. Slik oppholdstillatelse kan f.eks. gis hvis asylsøkeren risikerer forfølgelse ved re- tur til hjemlandet, eller andre, sterke menneske- lige hensyn taler for at han/hun bør få bli her i landet.

I 1991 ble det registrert en oppgang i antal- let asylsøkere. Det kom 4569 asylsøkere i 1991, mens tallet året før var 3962. Økningen kan for- klars med bl.a. situasjonen i Jugoslavia og So- malia hvor de største asylsøkergruppene kom fra.

«Mossad-saken»

Rettsikkerhet for asylsøkere

17. september 1991 ble det gjennom media kjent at noen asylsøkere med bakgrunn fra den palestinske frigjøringsorganisasjonen PLO var satt i kontakt med og var avhørt av utenlandske agenter fra den israelske etterretningsorganisasjonen «Mossad». Sa- ken vakte stor oppsikt. UDI var ikke kjent med disse forholdene, og direktør Arild Kjerschow var raskt ute med å ta avstand fra overvåkningspolitiets handlemåte som ikke var forenelig med rettsikkerhetsprin- sippet for asylsøkere. UDI gikk også ut med informasjon til samtlige mottaksste- der og de berørte asylsøkere og deres ad- vokater om hva UDI visste og mente om forholdene. Som konsekvens av Mossad- saken møtte ledelsen i overvåkningspoli- tiet gå av. 17 av de 19 palestinske asylsøke- re som kom i kontakt med de utenlandske etterretningsagentene, fikk bli i landet. En hadde reist ut av landet før saken var av- gjort, mens saken til den siste av de pale- stinske asylsøkerne fortsatt var under vur- dering pr. 31.12.91 ut fra bl.a. hensynet til rikets sikkerhet.

Man begynte også arbeide med re- tningslinjer som skal regulere den fremtidi- ge samhandlingen og kontakten mellom overvåkningspolitiet og utlendingsmyndi- gethetene, dvs. Justisdepartementet, Utlend- ingsdirektoratet og politikamrene.

Under halvparten får bli

Andelen av asylsøkere som fikk bli i landet var i 1991 noe høyere (44 prosent) enn i 1990 (40 prosent). Sammenlignet med perioden 1987-89, er innvilgelsesprosenten gått betydelig ned. Dette skyldtes bl.a. en noe strengere praksis overfor dem som ikke tilfredstiller vilkårene for å få asyl. Direktoratet har nå tilgang til bedre informasjon om landene som asylsøkerne kommer fra og dermed sikrere grunnlag for å gi avslag. På grunn av at behandlingstidene har blitt kortere de siste årene, faller færre søknader innenfor den såkalte 15-måneders regelen som stort sett gir rett til opphold i landet hvis ventetiden før en søknad er avgjort er så lang som 15 måneder eller mer.

ASYLSØKERE I NOEN VEST- EUROPEISKE LAND. 1991

Antallet asylsøkere som kom til Europa i 1991 økte med 31 prosent i forhold til året før. Ifølge UNHCR kom det ca. 580 000 asylsøkere til Europa i løpet av 1991.

Norge:	4 569
Sverige:	26 500
Danmark:	4 609
Finland:	2 137
Storbritania:	44 753
Tyskland:	256 112
Sveits:	41 629
Frankrike:	46 545
Italia:	26 472
Spania:	8 138

Saksmengde

Selv om asylsaksbehandling hadde høyest prioritet i 1991 og er svært arbeidskrevende, utgjorde dette i realiteten en liten andel av det totale antall saker UDI arbeidet med. Behandling av søknader om besøksvisum, om oppholds- og arbeidstillatelser for kortere eller lengere tid, om familiegjenforening og om statsborgerskap, er også blant oppgavene UDIs juridiske avdeling daglig arbeider med. Det totale antall ekspedisjoner til juridisk avdeling, untatt asylsaker, lå på omtrent samme nivå i 1991 som i 1990.

I 1991 ble det registrert ca. 81000 ekspedisjoner, untatt asylsaker. Med antall innkomne ekspedisjoner menes det registrering av innkomne saker til Juridisk avdeling. En saksmappe kan komme inn til saksbehandler flere ganger, og regnes som flere ekspedisjoner. Ekspedisjonene fordelt på de viktigste sakstyper i 1990 og 1991 var slik:

Sakstype	1990	1991	endring
Oppholdstill./ arbeidstill.	43.233	47.268	+ 9 pst.
Visum	25.663	18.185	- 29 pst.
Statsb. skap	5.108	5.980	+ 17 pst.
Overføringsfl.	2.366	2.146	- 9 pst.
Andre saker/ generelle s.	5.464	7.403	+ 35 pst.

Antall nye asylsaker innkommet til behandling i 1. instans, 1990 og 1991.

	1990	1991	endring
Asyl 1. instans	3.115	3.832	+ 23 pst.

Tallet over antall asylsaker er lavere enn antall asylsøkere fordi en sak kan omfatte flere personer.

Antall ekspedisjoner i sakstyper som oppholdstillatelse, arbeidstillatelse og statsborgerskap økte.

Etter at visumplikten ble opphevet for bl.a. Polen, gikk antallet visumsøknader ned. Men pågangen på søknader om tillatelse for sesongarbeid, dvs. arbeidstillatelse for maks. 3 måneder i sommerhalvåret, fortsatte også i 1991 som året før. Det var særlig polakker som kom i relativt stort antall for å ta sommerarbeid. I 1991 fikk tilsammen 4 255 personer arbeidstillatelse for sommerjobb. 3 738 av dem var fra Øst-Europa. De aller fleste jobbet innenfor jordbrukssektoren.

Familiegjenforening

Et annet saksområde hvor det stadig var stor pågang, var familiegjenforening. Tilsammen fikk 5866 personer førstegangs tillatelse til opphold i Norge for å gjenforenes med familie her. 818 av

disse er i familie med personer som opprinnelig har kommet til landet som overføringsflyktninger eller asylsøkere (Se tabell 5 og 6 i vedlegg 3)

Å leve sammen med sin familie er en selvfølge for de fleste. For innvandrere og flyktninger reguleres retten til familiegjenforening av loven. Normalt får man bare gjenforening med ektefelle og mindreårige barn.

Tolking ved asylavhør

For å effektivisere asylavhørene og styrke rettsikkerheten ble det ifjor gjennomført et landsdekkende kurs i tolking ved politiavhør av asylsøkere, med tilsammen 35 deltagere. Dette var det sjettede kurs i sitt slag som UDI har gjennomført siden 1989. Om lag 250 av politiets tolker i tilsammen 20 språk har fått opplæring gjennom disse kursene. Det synes imidlertid som om det fortsatt er et udekket behov for kvalifiserte tolker på enkelte språk. Flere henvendelser fra politikamre viser det.

Utlendingsloven

Juridisk avdeling behandler enkeltsakene etter Utlendingsloven og Riksborgarrettslova. Utlendingsloven og utlendingsforskriften gjelder utlendingers adgang til riket og deres opphold her. Alle utlendinger, unntatt de nordiske, som skal være i Norge i mer enn 3 måneder, må ha *oppholdstillatelse*. Førstegangssøknader må som regel fremmes fra utlandet via norsk utenriksstasjon. For å få *arbeidstillatelse* må det foreligge et konkret arbeidstilbud. Tillatelser gis vanligvis for ett år av gangen. Noen tillatelser kan fornyes og gir grunnlag for *bosettingstillatelse* (etter 3 år), mens noen ikke kan fornyes. En del tillatelser, for eksempel til studenter, kan fornyes i studietiden, men danner ikke grunnlag for bosettingstillatelse senere.

Familiemedlemmer til personer med bosettingstillatelse, eller tillatelse som gir grunnlag for bosettingstillatelse, har rett til oppholdstillatelse dersom de er garantert å bli forsørget.

Riksborgarrettslova

Utlending som har bodd sammenhengende i Norge i 7 år med lovlig opphold, kan bli norsk statsborger.

Nordiske borgere og personer som har vært norske før kan få norsk statsborgerskap etter kortere tid.

Informasjon om utlendingsregelverket

Utlendingsloven som trådte i kraft 1.1.1991 medførte et stort informasjonsbehov for mange brukergrupper, særlig politiet. Det ble utarbeidet skriftelig materiell, og UDI-ansatte sto for en rekke foredrag, samt fem dagskonferanser ved regionkontorene.

Nye visumregler

I 1991 mottok UDI mange svakt funderte asylsøknader fra borgere av Maghreb-landene, dvs. marokkanere, algerere og tunisere. Disse kunne reise til Norge på vanlig måte og uten visum, og mange søkte asyl her. Men erfaringen viste at mange fra disse landene endte med å bli utvist eller bortvist fra Norge. På denne bakgrunn ble det innført visumplikt for borgere av Magreb-landene i november 1991.

Visumplikt for polske statsborgere og chilenske statsborgere er opphevet henholdsvis fra 15.april og fra 1.desember 1991.

For øvrig har den turbulente situasjonen i Øst-Europa ført til løpende vurderinger av om visumplikt skal gjeninnføres eller oppheves vis-à-vis borgere av det enkelte land. I slike spørsmål skjer det drøftinger med sikte på harmonisering i Norden.

Det er ikke innført visumplikt for borgere av de nye statene Slovenia og Kroatia som tidligere var en del av Jugoslavia.

Utenlandske statsborgere pr. 1.7.1991

Pr. 1. juli 1991 var det registrert 145.100 utenlandske statsborgere bosatt i Norge, en økning siden årsskiftet på nærmere 1.900. I tilsvarende periode i 1990 var økningen 1.100.

10 STØRSTE NASJONALITETER

Nasjonalitet	Antall
Danmark	17.294
Sverige	11.827
Storbritannia	11.585
Pakistan	11.497
USA	9.494
Vietnam	6.976
Iran	6.277
Sri Lanka	5.470
Tyrkia	5.451
Chile	5.444

Akershus og Oslo har tilsammen 43,6 prosent av alle utenlandske borgere. I Oslo bor 46.400 utlendinger, som tilsvarer 10 prosent av folketallet i kommunen.

Vel 62 prosent av de utenlandske statsborgerne er i alderen 20–49 år, mens tilsvarende andel for hele befolkningen er vel 43 prosent. Rundt 21 prosent av de utenlandske statsborgerne er i aldersgruppen 0–15 år, om lag samme andel som i befolkningen totalt. Blant flere nasjonaliteter er det betydelig flere menn enn kvinner.

Kilde: Statistisk Sentralbyrå (SU nr. 37, 1991)

Uttak av overføringsflyktninger

I 1991 ble det foretatt tre kommisjonsreiser for uttak av overføringsflyktninger gjennom FNs høykommissær for flyktninger. To av kommisjonsreisene gikk til Sørøst-Asia for uttak av vietnamesere, mens en reise gikk til Tyrkia for uttak av i hovedsak iranere og irakere. Hver kommisjon består av to team, hvert med en representant fra juridisk avdeling og en fra mottak- og integreringsavdelingen. Disse teamene intervjuer og tar ut flyktninger som FNs høykommissær ber Norge om å motta.

Norges flyktnigkvote som bestemmes av Stortinget, har i de siste årene vært på 1000 personer årlig. Men tallet på faktisk uttatte personer kan variere litt fra år til år. I 1991 ble omlag 1114 overføringsflyktninger tatt ut. En del av dem kommer også til Norge på den årlige kvoten på grunnlag av skriftlig saksbehandling, uten at de er blitt intervjuet av norske uttakskommisjoner. Overføringsflyktningene kommer ikke alltid til

Overføringsflyktninger uttatt på kommisjonsreiser i 1991

Sted	Nasjonalitet	Antall personer valgt ut
Sørøst-Asia	Vietnamesere	138 personer
Sørøst-Asia	Vietnamesere	264 personer
Tyrkia	Iranere, irakere, tamiler	136 personer

Norge i det samme året de blir valgt ut. I 1991 kom det 1114 overføringsflyktninger, hvorav 548 hadde fått innreisetilattelse i 1990 og 566 i 1991.

Flere millioner av mennesker er i dag på flukt som følge av krig, undertrykkelse, sult eller naturkatastrofer. Mange av dem lever under kummerlige forhold i flyktningeleirene rundt om i verden med et fortsatt håp om å kunne vende hjem. Her en flyktningeleir ved grenseovergangen mellom Irak og Iran. (Foto: Teit Hornbak/SAMFOTO).

Tilstrekkelig mottakskapasitet med nøkternt, men tilfredsstillende innhold for asylsøkere

Dette hovedmålet innebærer bl.a. å tilpasse antallet mottaksplasser best mulig etter behovet.

Mottakssteder skal etableres og drives innenfor en nøktern kostnadsramme. Bortsett fra transittmottak der asylsøkere bor i ukene rett etter ankomst, og spesialmottak for enslige mindreårige, er nesten alle mottaksstedene basert på selvhold. Det betyr at asylsøkerne står for innkjøp, lager maten selv, vasker og foretar enkelte vedlikeholdsoppgaver.

Stedene drives av egne driftsoperatører (f.eks. kommuner, private organisasjoner) på vegne av staten v/Utlendingsdirektoratet.

Krav til omstilling

Det er stor usikkerhet forbundet med behovet for antall mottaksplasser. Plutselige endringer i tilstrømmingen av asylsøkere og at saker stilles i bero inntil videre, kan raskt føre til at behovet for mottaksplasser endrer seg. Situasjonen i Jugoslavia, Gulf-krigen og borgerkrigen i Somalia var eksempler på forhold som hurtig forandret kapasitetsbehovet.

Nye mottaksplasser

Fra sommeren 1991 innvirket borgerkrigen i Jugoslavia helt direkte på kapasitetsvurderingene. Det var kommet flere asylsøkere enn forventet. Svært få asylsøkere med negativt vedtak ble returnert til Jugoslavia fordi norske myndigheter avvirket utviklingen i landet. Dette førte til en opphoping av personer på mottaksstedene, og den planlagte og påbegynte nedbyggingen av mottakskapasiteten måtte stanses.

I januar 1991 var total mottakskapasitet på 4000 plasser, men utviklingen i 1991 og fremtidsprognosene viste at kapasiteten burde økes. Det ble opprettet 3 nye primærmottaksteder ved utgangen av 1991. Man vurderte situasjonen i Jugoslavia i lang tid ville være slik at asylsøkere derfra -med negativt vedtak- ikke kunne returneres i særlig grad. De måtte dermed bli boende i asylmottakene. Drøftinger om å øke mottakskapasiteten ble startet i slutten av 1991.

Nytt mottakssystem for

asylsøkere

PRIMÆR- OG SEKUNDÆR-MOTTAK

I 1991 ble det innført et nytt mottakssystem for asylsøkere. Denne omleggingen var en av UDIs to høyest prioriterte oppgaver, og har vært et svært krevende arbeid. I løpet av året fungerte omleggingen rimelig godt, til tross for vanskelige forhold.

Målet var at omleggingen til primær- og sekundærmottak (samt noen kombinerte mottak) skulle være gjennomført innen 31.12.91. Dette ble oppnådd når det gjelder den fysiske siden av omleggingen, dvs. delingen av mottakene i atskilte ventemottak (primær) og mottak for dem som har fått oppholdstillatelse (sekundær).

Når det gjelder innholdet, dvs. informasjons- og aktivitetsprogrammene, er målet at de skulle fungere tilfredsstillende ved utgangen av 1. halvår 1992. Men mange mottak var kommet godt i gang med programmene allerede ved utgangen av 1991.

Omleggingen til et fasedelt mottakssystem var imidlertid ikke helt problemfritt. På grunn av bl.a. situasjonen i Jugoslavia, var det mangel på gjennomstrømning mellom fasene. Mange personer som fikk negative vedtak på sine søknader,

Asylsøkere bor som regel i statlige mottakssteder i ventetiden. Her fra første stopp, transittmottaket, på Tanum utenfor Oslo.

og som ble boende på primærmottakene, gjorde driften vanskelig. Det skaper en generell uro, og dårlig motivasjon til å delta i informasjonsprogrammene. Etniske uoverensstemmelser - f.eks. mellom serbere og kroater - gjør fordelingen av asylsøkere til primærmottakene problematisk, og det blir vanskelig å utnytte kapasiteten på mottakstedene. Dessuten tar det relativt lang tid å overføre beboere, særlig familier med skolebarn, fra primær- til sekundærmottakssted.

Enslige mindreårige

Antall ankomster av enslige mindreårige var en del høyere i 1991 enn året før. I 1991 ankom 245 enslige mindreårige asylsøkere under 18 år, mot 149 i 1990. De fleste kom fra Somalia, Etiopia og Jugoslavia.

Det er verd å merke seg at det ankom flere mindreårige under 10 år fra Iran. Dette er iranske barn som har oppholdt seg -med og uten foreldre- i Irak siden krigen mellom Iran og Irak tok slutt. Siden foreldrene er motstandere av det iranske regimet, kan familien ikke vende hjem, samtidig som de havnet midt i krigsområdet i Gulfen. Derfor ble barna sendt til Norge, for her har foreldrene slekt eller venner. Disse krigsskadde barna er i hovedsak ikke plassert i statlige mottak, men bor hos «fosterforeldrene» med forbindelse til regionkontor og barnevernet i kommunen.

Ellers er størstedelen av de som faller inn i kategorien «enslige mindreårige», mellom 16 og 18 år. De aller fleste har slektninger som bor i Norge, selv om de er uten mor og far her i landet.

For enslige mindreårige er det opprettet et spesialmottak på Nesodden utenfor Oslo med 40 plasser. I tillegg er det øremerket 42 plasser på tre mottakssteder: Sunndal i Møre og Romsdal, Sjøvegen i Troms og Fagerdalen i Hordaland. Dis-

Det nye mottakssystemet - hva er forskjellen?

Hovedforskjellen fra tidligere er at det nye mottakssystemet er fasedelt. Den første fasen er ventetiden til asylsøkeren får svar på sin søknad. Når en asylsøker kommer til landet, blir vedkommende plassert på et statlig mottakssted. Det første stedet asylsøkeren bor på inntil politiavhør foretas, er som regel et transitt-mottakssted. Deretter flyttes asylsøkeren til et «primærmottak» hvor vedkommende blir boende inntil søknaden er ferdigbehandlet. Der gis det ikke lenger norskundervisning slik som tidligere, men asylsøkeren går derimot gjennom et informasjonsprogram med samfunnsorientering. Den andre fasen starter hvis asylsøkeren får oppholdstillatelse, og varer inntil han/hun blir bosatt i en kommune. I denne fasen bor asylsøkeren i et «sekundærmottak». Der gis det undervisning i både norsk og samfunnskunnskap slik at asylsøkere blir mest mulig forberedt på livet i Norge. I tillegg ser man på hvordan de kan forberede seg til arbeidslivet.

se mottakene har ekstra bemanning med faglig ekspertise og egne tilbud til enslige mindreårige. UDI har utarbeidet et eget reglement for drift av slike mottak og en modell for informasjons- og aktivitetsprogram.

UDI prioriterer å svare raskt på asylsøknadene fra enslige mindreårige asylsøkere. Bildet illustrerer en ungenlig asylsøker sammen med sin norske verge. (Foto: Bernt Eide).

Regionkontorene fører tilsyn

Det er UDIs regionkontorer som fører tilsyn med mottaksstedene. I løpet av året besøkte regionkontorene hvert av sine mottakssteder minst én gang. I tillegg gir regionkontorene veiledning og oppfølging av mottaksansatte via telefon og arrangerer møter med mottaksstedsledere.

Konflikter

Opphopningen av de jugoslaviske nasjonalgrupper har forårsaket enkelte konflikter i mottakene. Det er selvfølgelig ikke uproblematisk for mennesker som flykter fra en krigssituasjon å bo tett inn på mennesker av den nasjonalgruppe som man mener forårsaker krigen i eget område. Å ha mange personer med negative vedtak boende på primærmottakene virker ikke positivt på motivasjonen til å samarbeide og delta i stedets aktiviteter, og skaper urolige forhold. Det er først og fremst mottaksansatte som må håndtere konfliktene på stedet, men UDI på sin side holder et våkent øye med og følger utviklingen nøye.

Kriminalitet

Mottaksstedene er på mange måter et «felles venteværelse» for personer med svært forskjellig bakgrunn. Tilværelsen kan være relativt tøff for mange i ventetiden. Det kan oppstå situasjoner som utvikler seg i en voldelig retning. I tillegg kan det være enkelte som begår regelrett kriminalitet. Etter ønske fra flere mottaksledere ble emnet vold og kriminalitet tatt opp på mottaksledersamlingen i desember 1991. Det ble foreslått å nedsette en gruppe som skal arbeide med dette emnet. Gruppen skal ledes av en representant fra UDI. Foruten UDI skal gruppen ha representanter fra regionkontorene, driftsoperatørene og mottaksstedene. Gruppen starter arbeidet våren 1992.

Informasjon- og opplæring

Å gi tilfredstillende tilbud til beboerne på mottaksstedene er et viktig mål for UDI. For å oppnå dette målet må blant annet ansatte på mottakene få økt kompetanse, slik at de kan informere og veilede asylsøkere på best mulig måte om norske samfunnsforhold.

I 1991 ble det arrangert en rekke kurs i informasjonsmetodikk, lederutvikling og konfliktløsning.

Omleggingen til et fasedelt mottaksapparat, samt tolkekurs krevde stor innsats både på informasjons- og opplæringssiden. UDI har utviklet et informasjonsprogram til bruk i primærmottaket og en del av sekundærprogrammet. Dette innebærer at asylsøkere i primærmottak får systematisk informasjon noen timer i uka om alt fra lokale forhold på stedet, til norsk kultur og levemåte. Informasjons- og aktivitetsprogrammene varierer noe fra mottakssted til mottakssted, og enkelte steder trekkes asylsøkere plan-

messig med i vedlikeholdsarbeid og andre fellesoppgaver. Informasjonsopplegget videreføres i sekundærfasen der det også gis norskopplæring.

En viktig forutsetning for informasjonsopplegget i primærfasen, er at det finnes velegnet materiell å informere ut fra. Til tross for en del forsinkelser, forelå det ved årets utgang en betydelig mengde nytt informasjonsmateriell på en rekke språk om bl.a. nordmenns forhold til eiendom, tid, kjønnsroller, familie, barn, eldre og religion.

Et eksempel på informasjonsopplegg: «Gulerøtter til asylsøkerne!»

Et mottakssted beskriver sitt informasjonsarbeid og hvordan de motiverer beboere til økt deltagelse slik:

«I vårt informasjonsopplegg legger vi særlig vekt på temaet «det krever det norske samfunn av deg». For å få beboere til å delta bruker vi «ledertyper» i miljøene. Dessuten bruker vi en del positive sanksjoner, «små gulerøtter» som ruller i hjulet. Dette kan være f.eks. en disco-billett for deltagelse i en informasjonsbolk. Går man videre og deltar i den neste bolk, kan man vinne en tur til Oslo for å besøke Stortinget. Går du videre, kan du få være med å lage egen video osv. osv.

Etter innføringen av «gulerøtter» økte deltagelsen sterkt i informasjonsoppleggene. Egne kvinneturer til f.eks. Oslo er også meget populære og brukes i informasjons- og motivasjonsøyemed.»

Rask og god bosetting i kommunene

Rask og god bosetting i kommunene innebærer at overføringsflyktninger og asylsøkere som får oppholdstillatelse skal bosettes så raskt som mulig. Bosettingen skal også gi muligheter for utvikling og gode levekår.

Direktoratet hadde i 1991 som hovedmål å sørge for rask bosetting av overføringsflyktninger og asylsøkere som har fått oppholdstillatelse. De som klarer seg uten offentlig støtte, kan selvfølgelig slå seg ned hvor som helst de måtte ønske det. Men de aller fleste av flyktninger og perso-

ner med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag er avhengig av offentlig hjelp i startfasen.

Utlendingsdirektoratets regionkontorer gjør derfor avtaler om bosetting med kommunene, og de følger opp avtalene med praktisk bosettingsarbeid. Kommunene står fritt til å velge om de vil motta flyktninger for bosetting.

Bosettingsplanen

UDI har en plan over hvor mange personer som man regner med å bosette i de forskjellige delene av landet hvert år. I planen beskrives det også hvor de ulike nasjonalgrupper skal bosettes. Det er et viktig prinsipp i planen at personer med felles nasjonal eller etnisk bakgrunn skal få muligheten til å bo nær hverandre. Men det legges også vekt på bl.a. mulighetene for utdanning og arbeid.

Målet er nådd!

I 1991 hadde UDI et mål om å bosette 3000 personer, fordelt på 1800 fra statlige mottak, dvs. personer med asylsøkerbakgrunn som har fått bli, og 1200 overføringsflyktninger.

Dette målet ble fastsatt ut fra hvor mange asylsøkere og overføringsflyktninger som var forventet til Norge i 1991.

Målet var oppnådd ved utgangen av året. Det ble bosatt 1932 personer med asylsøkerbakgrunn fra statlige mottak, flere enn planen. I tillegg ble det bosatt 1122 overføringsflyktninger. Disse kommer ofte fra flyktningeleire, og bosettes som regel direkte i en kommune etter ankomst til Norge. Etter UDIs mening har kommunene gjort et meget godt arbeid med bosettingen.

Det er regionkontorenes oppgave å skaffe tilstrekkelige bosettingsplasser gjennom avtale med kommunene. Dette er en svært viktig oppgave som regionkontorene lyktes godt med i 1991.

Situasjonen var imidlertid ikke så lys i første halvår. Den nye finansieringsordningen som ble innført i 1991 skapte en viss usikkerhet i kommunene. Mange kommuner mente at tilskuddet til norsk- og samfunnsfagopplæring var for lavt og ventet med å ta imot de personene som de tidligere hadde vedtatt at de skulle bosette. Etter en del forandringer og avklaringer, tok bosettingen en oppsving høsten 1991, og målet ble nådd på årsbasis.

UTLENDINGSDIREKTORATET • NR. 2, APRIL 1991

PRIS: KR. 20,00

mosaikk

KVINNER OG INNVANDRING

MEIR TVERRFAGLIG MIGRASJONSFORSKNING

NORSK LEVESETT UTFORDRER INNVANDRERMØDRE

Reportasjebledet MOSAIKK utkom med seks numre i 1991.

Stabil ventetid på bosetting

Ventetiden fra oppholdstillatelse er gitt og til bosetting i en kommune, var i gjennomsnitt 7 måneder i 1991. Det er like lenge som i 1990.

Ventetiden ligger med andre ord på et nivå som omtrent tilsvarer varigheten av opplæringsprogrammet i sekundærmottaks-fasen. Det finnes imidlertid store avvik fra gjennomsnittlig ventetid. Noen blir bosatt til og med før de får oppholdstillatelse, av spesielle medisinske eller sosiale grunner. Andre må vente lenger enn 7 måneder. Flykninger som ventet på bosetting i storbyer, ventet lengst i 1991.

UDIs målsetting er at 90 prosent av alle personer i sekundærmottak skal være bosatt innen 1 måned etter avsluttet program. Det er vanskelig å si hvorvidt vi oppnådde denne målsettingen, fordi ordningen med sekundærprogram først startet opp fra høsten.

For lang ventetid for enslige mindreårige

UDI mener at det er spesielt viktig å finne raske, gode løsninger for enslige mindreårige. Dessverre brukte vi lenger tid enn ønskelig på å bosette personer i denne gruppen.

I 1991 ble det bosatt 162 enslige mindreårige under 18 år. Gjennomsnittlig ventetid på bosetting for denne gruppen var ca.6 måneder i 1991, mens UDIs målsetting lå på 3 måneder. Manglende måloppnåelse kan ses i sammenheng med at bosettingen av enslige mindreårige krever nøye planlegging, og er arbeidskrevende. Dessuten viser det seg at et lite antall enkeltsaker øker den gjennomsnittlige ventetiden betydelig.

Møte med hverdagslivet i Norge kan bli en tøff overgang for mange. (Foto: Arnt Sneve).

Ny finansieringsordning

Kommunene forvalter pengene selv

Kommuner som bosetter flykninger og personer som får oppholdstillatelse på humanitært grunnlag, mottar økonomisk støtte fra staten. Som følge av Stortingsmelding nr. 61 ble det gjennomført en ny finansieringsordning fra og med 1. januar 1991.

Tidligere ordning med administrasjonstilskudd og statlig refusjon av sosialhjelp ble erstattet med såkalt integreringstilskudd. Dette innebærer at kommunene får et visst beløp over fem år for hver person av de nevnte gruppene de bosetter.

I 1991 var beløpet kr. 80.000 for første året og 40.000 de neste fire år. For spesielle grupper som eldre, enslige mindreårige og funksjonshemmede er det i tillegg egne tilskuddsordninger.

For å stimulere til økt bosetting i kommunene, ga staten fra 1991 et volumtilskudd på kr 500.000,- for hver 18. person som en kommune bosetter (familiegjenforeninger regnes ikke med ved utbetaling av volumtilskudd).

Som ledd i omleggingen, ble Arbeidsmarkedsetaten forsterket med 30 stillinger, og norskundervisningen er utvidet fra 500 timer til inntil 750 timer, etter behov.

Et eksempel på en ikke rask – men likevel god bosetting

Rask og god bosetting av flyktninger og tidligere asylsøkere er et viktig mål UDI arbeider frem mot. Men det finnes noen tilfeller hvor man erfarer at en rask bosetting ikke nødvendigvis er god bosetting. Hvilke av de to hensynene skal komme først, kan være et diskusjonstema fra sak til sak som eksempelet under viser.

En familie fra et øst-europeisk land var blitt boende i asylmottak nær Oslo i nesten to år, tildels fordi saksbehandlingen i deres tilfelle tok lang tid. Ekteparet hadde mindreårige barn som begynte å gå på skolen i ventetiden.

Da saken deres endelig ble avgjort og de fikk flyktningsstatus i landet, kunne bosettingsprosessen settes i gang. Ekteparet hadde sterkt behov for bosetting i en kommune ikke minst av psykiske årsaker, slik at de kunne leve og fungere normalt i samfunnet.

I samsvar med bosettingsplanen tas det hensyn til nasjonalitetsfordeling – særlig når det gjelder mindre kommuner – av hensyn til anskaffelse av tolk, informasjons- og opplæringsvirksomhet o.l.

Familien ble tilbudt en liten kommune hvor det var bosatt flyktninger fra samme nasjonalitet. For å slippe ytterligere venting hadde familien takket ja til tilbudet. Problemet begynte da ekteparet oppdaget hvor denne kommunen lå, og hvilke arbeidsmuligheter de kunne forvente å ha der. Ekteparet hadde nemlig akademisk utdanning og yrkesbak-

grunn innenfor teater, film og kunst. De hadde allerede kontakter innenfor miljøet i hovedstaden. Mannen hadde til og med skaffet seg frilanskontrakter, mens konen tok norsk undervisning på universitetet. De hadde på egen hånd gjort undersøkelser og tatt kontakt med den aktuelle kommune for å få høre om de reelle mulighetene for yrkespraksis. Det var det dessverre ikke mye av! Det eneste positive med dette stedet sett fra deres side, var at mange tidligere flyktninger fra samme land var boende der. Det var noe denne familien ikke i særlig grad var opptatt av.

Det første bosettingsstedet er svært viktig for flyktninger selv om de kan flytte og bosette seg hvor som helst i landet når de er i stand til å klare seg uten offentlig økonomisk hjelp. For det første tar dette tid. For barnas vedkommende kan det bety enda en periode til med ustabile bo- og leveforhold.

Da de forstod at det kunne ta flere år for dem å leve og arbeide tilsvarende deres bakgrunn, tok de selv initiativet og skaffet seg en leilighet i hovedstaden samtidig som de dokumenterte så langt det var mulig den faglige tilknytting de hadde i miljøet i Oslo.

Regionkontoret vurderte saken som unntak og gjorde om bosettingsvedtaket. Hensynet «god bosetting» kom i dette tilfellet foran den «raske» løsningen. Etter noen måneders ekstra venting kunne familien flytte til det stedet de selv hadde skaffet.

Reell likestilling og gode forhold mellom innvandrere og nordmenn

Det er et viktig mål for Utlendingsdirektoratet at innvandrerne skal ivareta sine interesser og behov på lik linje med nordmenn. Direktoratet skal også arbeide for gode forhold mellom innvandrere og nordmenn.

Innvandrere og arbeidslivet

Et viktig grunnlag for å kunne ivareta egne interesser og behov og oppnå gode levekår, er at man har en jobb å gå til.

Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at innvandrere har klart lavere sysselsettingsprosent enn gjennomsnittet for hele befolkningen.

Tallene viser også at i en tid med økende arbeidsledighet, øker ledigheten mer blant innvandrere enn norskfødte.

Å få bedre samordning mellom de instanser som kan bidra til at flyktninger og innvandrere får tilgang til utdanning, kvalifisering og arbeid var et av de viktigste målene for UDI i 1991. «Kontaktforum» ble etablert, der UDI møter arbeids- og utdanningsmyndigheter og arbeidslivets parter for å drøfte og samordne tiltak.

I 1991 arrangerte Kontaktforum bl.a. en konferanse med tittelen «Utlendinger i norsk arbeidsliv». Blant deltakerne var tillitsvalgte og representanter fra arbeidsgiversiden.

Hensikten med konferansen var å komme fram til tiltak som kan bedre utlendingers deltakelse og forhold i norsk arbeidsliv, et arbeidsliv som stadig mer blir internasjonalt.

En annen viktig konferanse om innvandrere og arbeid, ble arrangert i Bergen tidligere på året etter initiativ fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet i samarbeid med Kommunaldepartementet. UDI deltok i styringsgruppen og som pressekontakt. Konferansen fokuserte på innvandrere som ressurs for norsk næringsliv og målgruppen var næringslivsfolk, innvandrere og myndigheter. I forbindelse med konferansen ble det bl.a. på UDIs initiativ laget egne temaartikler for aviser og fagpresse.

Et annet viktig tiltak i 1991 for å bedre innvandrernes situasjon innen utdanning og arbeid, var utarbeidelsen av en omfattende plan for å styrke samarbeidet mellom ulike aktører på dette feltet. Det resulterte i etableringen av FLUA - Forum for langtidsplanlegging av arbeid og utdanning. Her deltar Kommunaldepartementet ved Innvandringsavdelingen, UDI og representanter fra regionkontorene.

*Gode forhold mellom nordmenn og innvandrere, uansett etnisk bakgrunn, er et av de viktigste målene UDI arbeider for.
(Foto: Åsmund Lindal/SAMFOTO).*

Godkjenning av utdanning

Skal flyktninger og innvandrere komme i arbeid og bli selvhjulpne, er godkjenning av tidligere utdanning en flaskehals. UDI har påpekt dette lenge, og er fornøyd med at «Informasjonssenter for internasjonal utdanning» ble etablert av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet i 1991.

Senteret er lagt til Internasjonal studieseksjon ved Universitetet i Oslo og har blant annet som oppgave å være adressesentral for individuelle søknader om godkjenning av utenlandsk høyere utdanning. Senteret skal tilrettelegge og formidle søknadene til godkjenningsmyndighetene og ha ansvaret for å koordinere behandlingen av søknadene.

Tolk

Innvandrere kan vanskelig ivareta sine interesser og behov på lik linje med nordmenn, dersom de ikke blir forstått. Det har derfor vært et viktig mål for UDI å øke antallet kvalifiserte tolker.

I alt 40 personer deltok i 1991 på grunnkurs i tolking gjennom UDI. I tillegg ble det holdt fem kurs i tolking på primærmottak for tolker som har oppdrag på mottaksstedene. Til sammen 92 tolker deltok på de fem kursene.

Direktoratet arbeider også med langsiktige tolkespørsmål. I 1991 utviklet UDI en samfunnsbok for tolker, og har videreutviklet arbeidet med entydige begreper på ulike språk til bruk i tolking og oversettelse (terminologiarbeid). Brosjyren «Om bruk av tolk» ble revidert og utgitt på 8 språk i tillegg til den norske utgaven.

Kurset i tolking ved politiets avhør av asylsaker er omtalt under hovedmål 1. Siden disse tolkekursene startet i 1989, har i alt 250 polititolker fått opplæring gjennom UDI.

Opplæring

Dersom vi skal nå målet om at bosetting i kommunene skal gi muligheter for utvikling og gode levekår for innvandrere, må personell i offentlige organer o.a. ha den rette kompetanse.

I 1991 er det gjennomført en rekke opplæringstiltak, kurs og seminarer både av UDI sentralt og av regionkontorene, for å tilfredsstillere behovet for kompetanseutvikling hos sentrale samarbeidspartnere.

UDI har i 1991 gjennomført en omfattende opplæring av de ansatte i statlige mottak i forbindelse med omlegging til fasedelt mottak og innføring av særskilte informasjons- og aktivitetsprogrammer. Alle mottak har gjennomgått kurs i informasjonsmetodikk. Både innføringskurs for nye flyktningkonsulenter og grunnkurs i lokalt arbeid med flyktninger og innvandrere er arrangert flere steder i landet. I tillegg har UDI arrangert kurs og seminarer innen aktuelle tema som kulturforståelse, bosetting av flyktninger, integrering av flyktninger og innvandrere i kommunen, kvalifisering og arbeid for flyktninger og innvandrere o.a.

Tilskudd til innvandrer tiltak

For at innvandrerne skal kunne ivareta sine interesser og behov i mest mulig samme grad som nordmenn, må de få muligheter til å fremme og utvikle egne aktiviteter og organiserte interesser.

I 1991 fordelte UDI 4,9 mill. kroner til innvandrerorganisasjoner og innvandrerstyrte aktiviteter i kommunene. Pengene blir fordelt av kommunene som søker staten ved UDI om midler i forhold til antall innvandrere i kommunen.

Til regionale/landsomfattende innvandrerorganisasjoner ble det fordelt kroner 260.000,-

Regionale innvandrerkonferanser ble støttet med tilsammen 150.000,- kroner. I tillegg fikk NOAS (Norsk organisasjon for asylsøkere), 950.000,- kroner og Antirasistisk senter 1.250.000,- kroner i støtte til sine virksomheter.

Kommunene mottar også tilskudd til sine kommunale tiltak rettet mot innvandrere, f.eks. innen kultur, ungdomsarbeid og enkeltaktiviteter overfor innvandrergrupper som barn, unge og kvinner med særlige behov. UDI fordelte i alt 13,2 mill. kroner til 136 kommuner som tilskudd til arbeid med innvandrere.

Gode forhold mellom innvandrere og nordmenn

For å utvikle et godt forhold til hverandre, bør de ulike samfunnsgruppene først og fremst ha vilje til fredelig sameksistens, og kunnskap om hverandre. For å realisere målet om gode forhold mellom nordmenn og innvandrere, fortsatte UDI sin opplysningsvirksomhet og det holdningsskapende informasjonsarbeid fra året før.

Informasjon har størst gjennomslagskraft når den overføres ved direkte kontakt mellom mennesker som kjenner hverandre. Derfor satser UDI på en «nettverksmodell» for holdningsskapende informasjonsarbeid, fremfor store og tidsbegrensede kampanjer. Modellen går ut på å aktivisere og informere sentrale aktører på lokalplan, som igjen bringer informasjon og kunnskaper videre. Direktoratets langsiktige mål er å utvikle et landsdekkende nett av godt informerte og interesserte frivillige organisasjoner og enkeltpersoner. Dette gjøres bl.a. gjennom kursvirksomhet, spesielt rettet mot representanter fra barne- og ungdomsorganisasjonene.

UDI prioriterer informasjons- og holdningsskapende tiltak overfor ungdom fordi meningsmålingene har vist at det er en større andel blant ungdom, ved siden av eldre, som er negative til innvandrere, enn blant andre aldersgrupper.

Et viktig tiltak er UDIs samarbeid med Landsrådet for norske ungdomsorganisasjoner (LNU). Direktoratet bruker LNUs distribusjonsnett for å nå ut med informasjon til ungdomsorganisasjonene, og gjennom LNU har det gått ut innbydelse til tre kurs for tillitsvalgte i ungdomsorganisasjonene i 1991.

For å oppmuntre til lokale holdningsskapende informasjonstiltak gir UDI økonomisk støt-

te etter nærmere angitte kriterier. I 1991 ble ca. 160 søknader om støtte til slike tiltak behandlet. Rundt 70 fikk støtte, og resultatet ble en mengde lokalt lagde opplysningstiltak over hele landet.

Behov for informasjon

Direktoratet registrerte et stort behov for informasjonsmateriell.

I løpet av fjoråret mottok UDI vel 9.000 direkte bestillinger på materiell, og sendte ut nærmere 350.000 brosjyrer, løpesedler, håndbøker o.l.

Dette informasjonsmaterialet blir brukt av blant annet skoler, organisasjoner, kommuner og privatpersoner. Hensikten er å spre riktige kunnskaper om innvandrere og innvandringspolitikken i Norge, for at arbeidet med inn-

Media

Media har stor gjennomslagskraft. I arbeidet mot målet om gode forhold mellom nordmenn og innvandrere legger derfor UDI vekt på en god service overfor pressen og media forøvrig. UDI får daglige henvendelser fra media, men sender også ut en rekke pressemeldinger og bakgrunnsartikler.

I januar ble et omfattende mediaopplegg satt i verk i forbindelse med konferansen «Norge som et flerkulturelt samfunn» – den største av sitt slag hittil i Norden. Tilsvarende innsats ble gjort også i forbindelse med andre seminarer og konferanser.

Som bidrag til journalisters skoling og kompetanseheving, ble det holdt et kurs om innvandring på Institutt for journalistikk i samarbeid med UDI.

Også i 1991 ble det holdt et spesialseminar for ukepressen som vi så umiddelbare resultater av i ukebladene.

Oversettelser på 35 språk

1. januar 1991 ble sentral oversettertjeneste (SOT) opprettet og lagt til UDIs Tolke- og informasjonsavdeling.

Nødvendigheten av en slik tjeneste var understreket allerede i 1987 i en rapport fra en arbeidsgruppe i daværende Kommunal- og arbeidsdepartementet.

Målsettingen for den sentrale oversettertjenesten er tosidig. For det første skal den ha ansvar for oversetting av materiell som innvandrere har bruk for i sitt møte med det norske samfunn, og for det andre skal tjenesten ha ansvar for oversettelser som offentlige myndigheter og andre samfunnsinstitusjoner trenger for å kunne yte innvanderne den service de har krav på.

I begynnelsen av 1991 tok SOT kontakt med tilsvarende instans i Sverige, Språkseksjonen i Statens Invandrarverk, for å dra nytte av deres erfaringer.

SOT har videreutviklet sitt frilansnettverk av oversettere som hovedsaklig er rekruttert fra tolketjenestene rundt omkring i landet. Rekrutteringen med mer systematisk testing og evaluering av kvalifikasjonene blant oversettere vil fortsette i 1992.

SOT startet sin drift i april 1991. I løpet av året mottok den 145 oppdrag fra UDIs avdelinger og formidlet oversettingstjenester på 35 språk, blant annet albansk, amharisk, engelsk, finsk, latvisk, thai og tigrinja. Oppdragene var for det meste oversettelser av hefter og brosjyrer som retter seg mot beboere i primær- og sekundærmottak, og dessuten informasjonsmateriell til etablerte innvandrere og utlendinger. SOT mottok i tillegg enkelte oppdrag fra Justisdepartementet og Kommunaldepartementet, og planlegger også å henvende seg til andre sentrale offentlige myndigheter i 1992.

Utlendingsdirektoratet har i løpet av 1991 mottatt ca. 9.000 direkte bestillinger på informasjonsmateriell.

vandrere og flyktninger skal skje mest mulig enhetlig over hele landet, og fordi UDI tror at riktige kunnskaper er en forutsetning for en fornuftig meningsutveksling og gode, lokale forhold.

Også innvandrere har stort behov for informasjon om det norske samfunnet for å danne seg et realistisk bilde av det nye landet.

Selv om informasjon til de nyankomne asylsøkere var prioritert ifjor, ble det igjen laget informasjonsmateriell på en rekke språk om bl.a. boligspørsmål, arbeid og skatt, og utdanning.

Utlendinger og stemmerett

Utlendinger som har vært registrert i folke-registeret sammenhengende i 3 år, har rett til å stemme ved kommunestyre- og fylkestingsvalgene. Det var i 1983 at utlendinger fikk stemmerett for første gang og ble valg-bare til kommunale verv. Den gangen var det ca. 40.000 utenlandske statsborgere i Norge som var stemmeberettiget. Statistikkene viste at valgdeltagelsen var lav, bare 41 prosent mot 67,5 prosent i forhold til be-folkningen som helhet. I valget 1987 gikk deltagelsesprosenten ytterligere ned til 40 prosent, mens antall utlendinger med stemmerett var gått opp til ca. 62.000. En mulig årsak til lav valgdeltagelse var manglende informasjon om denne retten. I 1991, var det ca. 80.000 utenlandske stats-borgere med stemmerett.

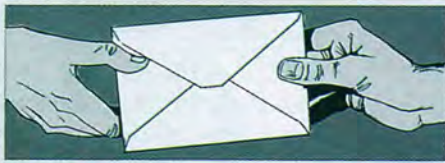
DET ER BÅDE ENKELT OG FORT GJORT Å STEMME

Valget er hemmelig. Det betyr at ingen kan finne ut hva du har stemt.

SLIK GÅR DU FRAM I VALGLOKALET:

1) Gå først til valgfunksjonæren som sjekker om du er registrert i listen med manntallet.

2) Du får en konvolutt som du skal legge stemmesedlene i senere.

8

UDI's valgbrosjyre kom ut på 14 språk, og inngikk i et omfattende informasjonsopplegg for utenlandske statsborgere foran lokalvalgene.

Lokalvalgene høsten-91

Utlendingsdirektoratet fikk i 1991 ansvaret for å utarbeide informasjonsmateriell og informasjonsopplegg for innvandrere om lokalvalgene.

Opplegget ble utarbeidet sammen med en representant for Kontaktutvalget mellom innvandrere og norske myndigheter. En gruppe flyktningekonsulenter, representanter fra internasjonale kultursentra og UDIs rådgivningsgruppe av innvandrere og flyktninger var også trukket inn i samarbeidet.

Hensikten var å motivere utenlandske statsborgere med stemmerett til økt valgdeltakelse, og skape større interesse og kunnskap om lokale politiske spørsmål. Det ble utarbeidet en valgbrosjyre på 14 språk, og en valgplakat, foruten idehefter og brev som oppmuntret til lokale valgaktiviteter og informasjonsspredning. Det ble også gitt økonomisk støtte til blant annet innvandrerrådene, og de internasjonale sentra konkurrerte om kr. 10.000,- i premie for det beste valg-opplegget. Internasjonalt kultursenter på Løvenstad, utenfor Oslo, gikk av med seieren.

Den endelige evalueringen og Statistisk Sentralbyrås valgundersøkelse foreligger ikke pr. 31.12.91, men foreløpige rapporter tyder på stor interesse og aktivitet i de aktuelle miljøene. I løpet av halvannen måned ble det bestilt og utsendt over 80.000 valgbrosjyrer og 6.500 plakater.

Repatriering av flyktninger

For å hjelpe personer med politisk asyl og opphold på humanitært grunnlag, til å reise tilbake til hjemlandet gir norske myndigheter en viss økonomisk støtte. Støtten har i 1991 bestått i dekning av reiseutgifter, engangsstøtte på kr.4.500,- og mulighet for dekning av utgifter til transport av yrkesrelaterte gjenstander begrenset oppad til kr. 2.500,-. Chilenerne har også fått helseforsikring for ett år i Chile.

Repatrieringsstøtte kan søkes av alle med asyl i landet og deres gjenforente familier. I tillegg kan chilenerne med opphold på humanitært grunnlag søke om repatrieringsstøtten.

I løpet av året har UDI utarbeidet nytt informasjonsmateriell om repatriering, bl.a. et informasjonshefte om IOMS (International Organization for Migrant) program «Return of Talent», som retter seg mot høyt kvalifiserte afrikanere.

UDIs regionkontorer overtar fra 1.januar 1992 oppgaven med å behandle søknader om støtte til repatriering.

I 1991 ga UDI repatrieringsstøtte til totalt 207 personer. Repatrieringene skjedde til følgende land:

Hjemland:	Antall 1991	(1990)
Chile	184	(186)
Paraguay	-	(2)
Polen	7	(-)
Sør-Afrika	7	(1)
Iran	5	(8)
Vietnam	4	(3)
TOTALT	207	(200)

Det virkelige antallet repatrierte kan være noe høyere enn tabellen viser, fordi UDI bare registrerer dem som vender tilbake med offentlig støtte.

Anti-rasistisk arbeid

For å oppnå målet om gode forhold mellom nordmenn og innvandrere, er det viktig å bekjempe rasistiske holdninger. Når slike holdninger kommer til uttrykk gjennom organisert virksomhet, og blir en form for politisk ideologi, rammer det ikke bare innvandrere, men truer hele verdigrunnlaget samfunnet vårt bygger på.

I 1991 har det vært en sterk mediafokusering på små, ytterliggående såkalte «nynazistiske» grupper, og deres aksjoner mot innvandrere. Markeringene mot innvandrermotstanderene i bl.a. Brumunddal i Hedmark og

Oslo var store lyspunkter i en tid hvor rasismen i Europa vokser, og truer prinsippene om menneskeverd og menneskerettigheter.

Etter voldshandlingene som fant sted i Brumunddal i forbindelse med Arne Myrdals møte i august, mobiliserte stedets befolkning et omfattende anti-rasistisk arbeid og «vendte Myrdal ryggen». UDI var også med på utformingen og gjennomføringen av en anti-rasistisk handlingsplan i Brumunddal. Denne planen vil kunne gi nyttig erfaring i slikt arbeid også andre steder i landet.

Fra Youngstorget i Oslo høsten 1991. Ca. 10.000 mennesker «snudde ryggen til» Arne Myrdal i protest etter mønster fra Brumunddal. Blant de fremmøtte var Annette Thommessen (leder for Norsk organisasjon for asylsøkere), Odd Einar Dørum (leder for Kontaktutvalget mellom innvandrere og norske myndigheter) og Oslo-biskopen Andreas Aarflot.

Tilrettelegge for et effektivt, fleksibelt og serviceorientert direktorat

1991 var året da direktoratet konsoliderte de administrative rutine og foretok omfattende analyser av egen organisasjon. Tre store undersøkelser ble gjennomført. På den ene siden gjennomgikk Statskonsult hele direktoratet og dets regionkontorer. På den annen side var både arbeidsmiljø og informasjonsflyten internt i søkelyset. I tillegg ble det lagt stadig større vekt på styringssiden av direktoratets økonomiforvaltning.

Store UDI-undersøkelser

Statskonsult ble etter initiativ fra Kommunaldepartementet engasjert for en gjennomgang av UDI sentralt og regionkontorene. Statskonsult har i sitt arbeid fokusert på fire områder:

- Organisering og rutiner i juridisk avdeling
- Økonomistyring
- Grenseflater mellom avdelingene
- Forholdet mellom direktoratet sentralt og regionkontorene.

Rapport fra arbeidet ble overlevert Kommunaldepartementet i januar 1992.

Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) gjennomførte på oppdrag fra UDI en omfattende arbeidsmiljøundersøkelse i direktoratet sentralt. Oppfølgingen av denne undersøkelsen blir viktige oppgaver for UDI i 1992.

I tillegg ble det gjennomført en undersøkelse av informasjonsflyten i direktoratet på initiativ fra arbeidsmiljøutvalget i UDI.

Interninformasjon

UDI har to interne informasjonskanaler for skriftlig informasjon.

Uke-UDI, det ukentlige informasjonsarket med notiser og aktuelle meldinger utkom 48 ganger i 1991. Udisten, direktoratets personalblad, kom med 8 nummer.

Hensikten er å opprettholde god intern kommunikasjon, og holde de ansatte orientert om hva som skjer i avdelingene og på regionkontorene.

Teknologi-utvikling

Ny teknologi, kombinert med en åpen holdning til å ta teknologien i bruk, vil over tid i stor grad bidra til effektivisering og økt kvalitet på tjenestene.

EDB-planen som ble startet i 1990, ble fullført i 1991, og en data-analyse er gjennomført.

Arbeidet med utskifting av eksisterende teknologi på grunnlag av EDB-planen ble satt i gang mot slutten av året, og vil få fortgang i løpet av 1992.

ES4 - Økonomisystemet

I løpet av 1991 ble det nedlagt vesentlige ressurser i arbeidet med å få ES4 godkjent som UDIs offisielle regnskaps- og økonomistyringssystem.

Kommunaldepartementet og Statskonsult deltok i første halvdel av året i et prosjekt for å forbedre rapporteringsrutinene for økonomiske forhold vedrørende mottaksstedene. Parallellt ble det utarbeidet dokumentasjon for manuelle rutiner rundt ES4, og en egen brukerhåndbok for UDIs bruk av ES4.

I løpet av 1991 ble alle rutiner og de oppgave- og ressursmessige aspektene gjennomgått og revidert, samtidig med en omorganisering av økonomikontoret.

I desember mottok UDI en midlertidig tillatelse fra Kommunaldepartementet til å ta i bruk ES4 som UDIs offisielle regnskapssystem mot opprettholdelse av det manuelle skyggeregnskapet.

Denne tillatelsen er utstedt i påvente av Riksrevisjonens arbeid med en felles godkjenning for flere statsetater. Dette arbeid forventes avsluttet i løpet av 1992.

Tjenestemannsorganisasjonene, Arbeidsmiljøutvalget

Direktoratet legger vekt på et godt forhold til tjenestemannsorganisasjonene. Det er etablert månedlige orienteringsmøter hvor både arbeidstakerorganisasjonene og ledelsen står for en åpen og konstruktiv meningsutveksling.

I tillegg ble det avholdt drøftinger og forhandlingsmøter hvor det er oppnådd en felles forståelse. Arbeidsmiljøutvalget har holdt en rekke møter i forbindelse med den store arbeidsmiljøundersøkelsen. Tillitsvalgte fra organisasjonene har ellers vært aktivt med i alle store prosjekter gjennom året.

Utlendingsdirektoratet ligger på Lysaker rett utenfor Oslo. (Foto: Halvor Lande Thon).

Utviklingstiltak blir ordinære løpende aktiviteter

Medarbeidersamtaler og utarbeidelse av interne opplæringsplaner har også funnet sted i 1991 som en del av den løpende, ordinære drift.

Av andre vesentlige tiltak som er gjennomført eller påbegynt i 1991, er arbeidet med utvikling av en helhetlig personalpolitikk, innføring av nytt lønssystem og et lederutviklingsprogram rettet mot personalledelse og arbeidsmiljøspørsmål.

Kunnskapsbase i biblioteket

Gjennom sitt bibliotek ønsker UDI å være en sentral kunnskapsbase for dokumentasjon om flyktning- og innvandrerspørsmål. I 1991 ble det kjøpt inn ca. 800 bøker, og biblioteket har nå 2528 forskjellige titler i sin utlånsbase.

For å yte bedre og raskere service ble bl.a. et elektronisk utlånssystem tatt i bruk. Selv om målgruppen for denne tjenesten først og fremst er UDIs egne ansatte, merkes det en stadig økende pågang utenfra, bl.a. fra UDIs samarbeidspartnere, flyktningkonsulenter, studenter, forskere, m.m. Utlån til andre biblioteker rundt i landet via fjernlån ble ti-doblet i forhold til 1990.

Opplysningstjeneste for søkere (OTS): Over 500 henvendelser daglig!

Opplysningstjenesten (OTS) for søkere ble videreført i 1991 som et ledd i direktoratets arbeid for å oppnå effektiv, korrekt og hensynsfull gjen-

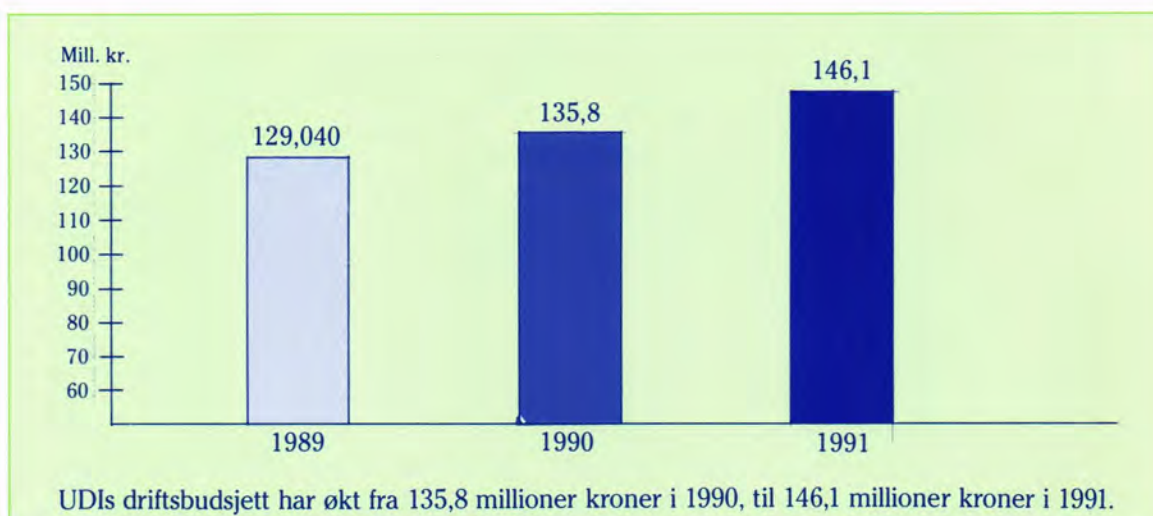
nomføring av den regulerte innvandring (hovedmål 1) og tilrettelegge for et effektivt, fleksibelt og serviceorientert direktorat (hovedmål 5). OTS gir opplysninger pr. telefon til søkere om hvor og hvordan saken deres ligger an. På den måten gir UDI rask og god service til søkerne, samtidig som de avlaster saksbehandlere i juridisk avdeling. Saksbehandlerne kan forøvrig treffes på telefon av søkerne til fast tid hver dag. Opplysningstjenesten for søkere behandlet 500 henvendelser pr. dag i 1991. Men enkelte dager er langt travlere. En stikkprøve 20. august 1991 viste at opplysningstjenesten mottok 745 forespørsler bare denne ene dagen!

Økning i løpende oppgaver

Omfanget av de løpende driftsoppgaver kan illustreres med noen nøkkeltall. For eksempel:

- Økonomikontoret har i regnskapet for 1991 registrert 9.000 bilag, mot ca. 7.500 i 1990.
- Antall tilsettingsaker har i 1991 vært 64 mot 49 i 1990.
- Antall innkomne telefonhenvendelser til sentralbordet lå fortsatt nærmere 2 000 pr. dag i 1991.
- 102.700 ekspedisjoner etter utlendings- og statsborgerskapslovgivningen ble registrert i 1991. Tallet var 100.200 året før.

UTVIKLING I UDIs DRIFTSBUDSJETT 1989-91

UDIs faktiske utgifter. 1991 (i 1000 kroner)

• Lønn og godtgjørelser	79 988
• Varer og tjenester (bl.a. husleier, informasjon, opp- læring, tolketjeneste, reiseutgifter, kontortjenester)	62 481
• Driftsutgifter, statlige mottak (inkl. lønn til mottaksansatte, hus- leie, ytelser til asylsøkerne, informasjonsaktiviteter m.m.)	308 632
• Investeringer i seksjonshus beregnet på mottak	4 423
• Bosetting av flyktninger og integre- ring av innvandrere	1 247 092
Av dette:	
- Tilskudd til kommunenes mottak av flyktninger og personer med oppholdstillatelse på humanitært grunnlag	1 215 671
- Bosettingstilskudd (etterslep)	8 574
- Tilskudd til innvandrertiltak, for- deles til kommunene etter antall innvandrere i kommunen	18 703
- Tilskudd til organisasjoner Fordeles direkte fra UDI	4 144
Totalt	1 702 616

V E D L E G G 1

UTLENDINGSDIREKTORATETS ORGANISASJON

REGIONKONTORENE

Regionkontor Nord

Finnmark
Troms
Nordland

Regionkontor Midt-Norge

Nord-Trøndelag
Sør-Trøndelag
Møre og Romsdal

Regionkontor Vest

Sogn og Fjordane
Hordaland
Rogaland

Regionkontor Sør

Vest-Agder
Aust-Agder
Telemark

Regionkontor Øst

Østfold
Oslo
Akershus
Vestfold

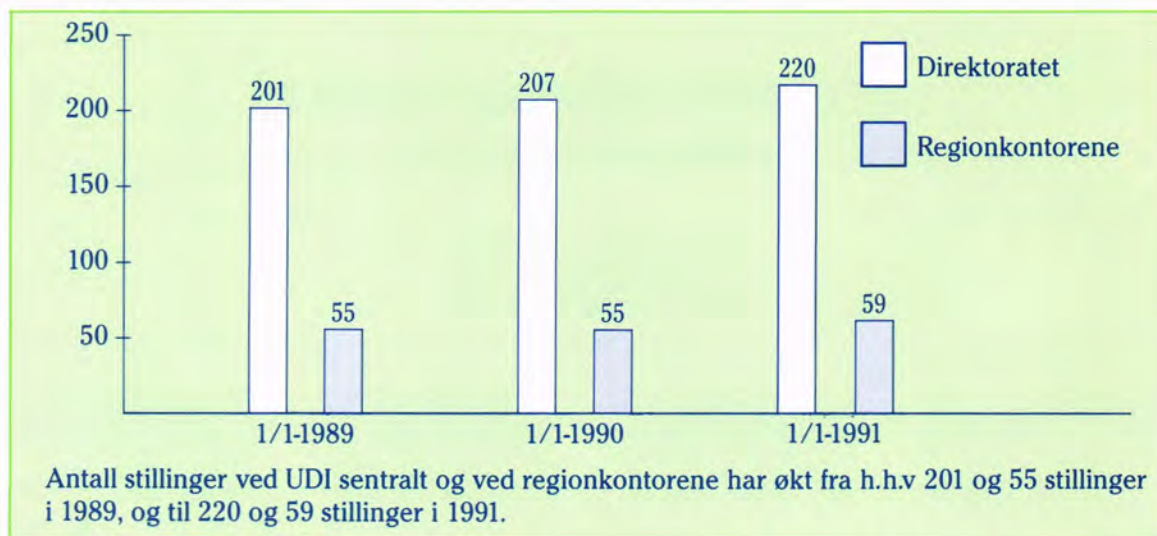
Regionkontor Indre Østland

Hedmark
Oppland
Buskerud

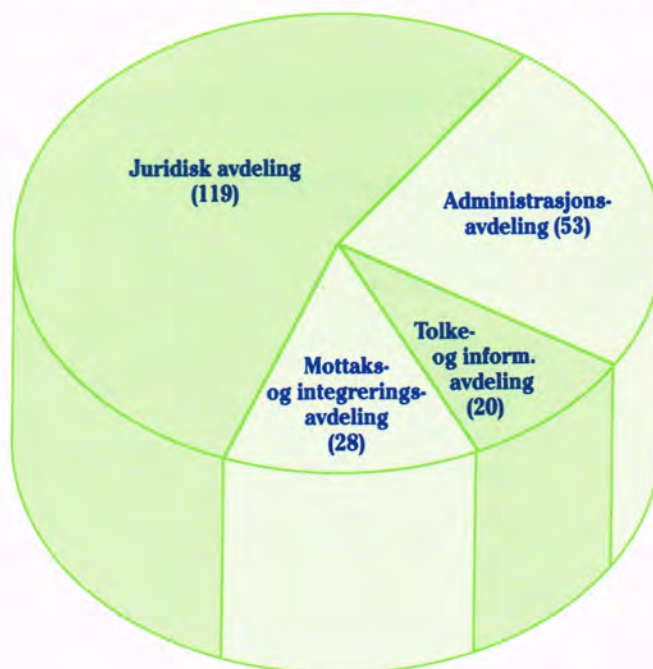
UDIs avdelinger hadde i 1991 220 stillinger, inkludert tidsbegrensede stillinger. De fordelte seg med 119 stillinger i juridisk avdeling, 20 stillinger

i tolke- og informasjonsavdelingen, 28 stillinger i mottaks- og integreringsavdelingen, og 53 stillinger i administrasjonsavdelingen.

UTVIKLING I ANTALL HJEMLEDE STILLINGER 1989-1991

STILLINGER I UDI's AVDELINGER

UTLENDINGS DIREKTORATET

UDIs direktør er Arild Kjerschow.

Juridisk avdeling

Juridisk avdeling ledes av avdelingsdirektør Terje Sjeggestad. Avdelingens 119 stillinger (inkl. tidsbegrensede stillinger) fordelte seg slik:

- avdelingsdirektør
- 17 andre lederstillinger
- 9 rådgivere
- 73 saksbehandlere
- 19 kontorstillinger

Juridisk avdeling er delt inn i 4 seksjoner. Tre av seksjonene (landseksjonene) behandler enkelt-saker etter utlendingslovgivningen og dekker ulike deler av verden:

- Amerika/Europa
- Afrika/Midtøsten
- Asia/Oceania

Den fjerde seksjonen (generell seksjon) arbeider med generelle juridiske spørsmål og saker av annen karakter innenfor avdelingens ansvarsområde.

Mottaks- og integreringsavdelingen

Mottaks- og integreringsavdelingen ledes av avdelingsdirektør Erling Kielland. Avdelingens 28 stillinger (inkl. tidsbegrensede stillinger) fordelte seg slik:

- avdelingsdirektør
- 2 andre lederstillinger
- 2 rådgivere
- 20 saksbehandlere
- 3 kontorstillinger

Avdelingen har ansvar for planlegging og etablering av asylmottak, og samarbeid med kommuner og organisasjoner som er ansvarlig for å drive mottaksstedene.

Avdelingen har også hovedansvar for bosetting i kommuner av flyktninger og personer som har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag, inntak av kvoteflyktninger og samarbeid med kommunene om langsiktig integrerings- og utviklingsarbeid. Dette skjer i samarbeid med regionkontorene.

Tolke- og informasjonsavdelingen

Tolke- og informasjonsavdelingen ledes av avdelingsdirektør Arne Simonsen. Avdelingens 20 stillinger (inkl. tidsbegrensede stillinger) fordelte seg slik:

- avdelingsdirektør
- 2 andre lederstillinger
- 1 rådgiver
- 13 saksbehandlere
- 3 kontorstillinger

Avdelingen har ansvaret for gjennomføringen av direktoratets informasjonsvirksomhet, bl.a. til asylsøkere, flyktninger og innvandrere, til offentlige organer, organisasjoner, media og til befolkningen generelt. Avdelingen har også ansvar for direktoratets opplæring av de ansatte i UDI og av andre som arbeider med asylsøkere og flyktninger. Spørsmål som angår tolking og oversettertjeneste ligger også inn under avdelingens ansvar. I tillegg ligger bibliotek og dokumentasjonstjenester til denne avdelingen.

Administrasjonsavdelingen

Administrasjonsavdelingen ledes av avdelingsdirektør Steinar Langbakk. Avdelingens 53 stillinger (inkl. tidsbegrensede stillinger) fordelte seg slik:

- direktør
- avdelingsdirektør
- 4 andre lederstillinger
- 3 rådgivere
- 26 saksbehandlere
- 18 kontorstillinger

Administrasjonsavdelingen har ansvaret for alle administrative funksjoner. Personalforvaltning er et ansvarsområde som bl.a. omfatter utviklingsoppgaver, dvs. opplæring av ansatte i samarbeid med tolke- og informasjonsavdelingen. Avdelingen har ansvaret for økonomi, det innebærer bl.a. regnskap, utbetalinger, økonomistyring og budsjettering. Dessuten forestår avdelingen edb-driften. I tillegg er sentralbord, arkiv for hele UDI, og opplysningstjenesten for søkere, lagt til administrasjonsavdelingen.

VEDLEGG 2

REGIONKONTORENE

REGIONKONTOR NORD

Bemanningen: Kontoret holder til i Narvik og ledes av regionleder Roald M. Aas. Bemanningen forøvrig har i 1991 vært:

- 5 saksbehandlere, inkludert nestleder
- 2 sekretærer

Bosettingsgruppen har tre saksbehandlere, økonomi har 1 saksbehandler, nestleder har oppgaver både innen informasjon og mottak, og på kontorsiden er det 2 stillinger.

Mottak: Pr. 31.12.91 var det 346 mottaksplasser i regionen.

Bosetting: Det er bosatt flest iranere i regionen i 1991. Den nest største gruppen var tamiler.

REGIONKONTOR MIDT-NORGE

Bemanningen: Kontoret ligger i Trondheim og ledes av regionleder Brit Hassel. Bemanningen forøvrig bestod i 1991 av:

- 6 førstekonsulenter
- 2 kontorsekretærer
- 1 vikar for nestlederen

Bosettingsgruppen har 3,5 stillinger (inkl. vikar for nestleder), mottaks- og kontorsiden 2,5 hver.

Mottak: Pr. 31.12.91 var det 528 mottaksplasser i regionen.

Bosetting: Det er bosatt flest tamiler i regionen i 1991. Den nest største gruppen var iranere.

REGIONKONTOR VEST

Bemanningen: Kontoret ligger i Bergen og ledes av regionleder Jannicke Bøe. Øvrige hjemlede stillinger fordelte seg slik i 1991:

- 7 konsulentstillinger
- 2 sekretærstillinger
- 0,8 engasjementstilling

Mottak: Pr. 31.12.91 var det 721 mottaksplasser i regionen.

Bosetting: Regionkontoret bosatte flest vietnamesere i 1991. Deretter fulgte iranere og irakere.

REGIONKONTOR INDRE ØSTLAND

Bemanningen: Kontoret holder til på Gjøvik. Regionleder er Liv Ånerud Tangen. Bemanningen forøvrig bestod i 1991 av:

- nestleder
- 4 saksbehandlere
- 1 kontorsekretær
- 1 rengjøringshjelp, deltid.

Saksbehandlerne har stort sett arbeidet både med bosetting og mottak.

Mottak: Pr. 31.12.91 var det 542 mottaksplasser i regionen.

Bosetting: Det ble bosatt flest vietnamesere i 1991. Deretter fulgte iranere og jugoslavere.

REGIONKONTOR SØR

Bemanningen: Kontoret holder til i Kristiansand og ledes av regionleder Øivind Hamre. Øvrige hjemlede stillinger fordelte seg slik:

- nestleder
- 4 1. konsulenter
- 2 kontorsekretærer
- 1 konsulent
- 1 vikar/konsulent

Mottak: Pr. 1.1.92 var det 412 mottaksplasser i regionen.

Bosetting: Det ble bosatt flest vietnamesere i 1991. Deretter fulgte statsløse og somaliere.

REGIONKONTOR ØST

Bemanningen: Kontoret holder til i Oslo. Regionlederen er Jon Frang Mostad. Forøvrig arbeidet i 1991 følgende på kontoret:

- 6 1. konsulenter
- 2 konsulenter
- 2 kontorsekretærer

Mottak: Pr. 31.12.91 var det 794 mottaksplasser i regionen.

Bosetting: Det ble bosatt flest somaliere. Deretter fulgte iranere og irakere (inkludert etniske kurdere).

V E D L E G G 3

OVERSIKT OVER STATISTIKK OG TABELLER

1. Statsborgerbevillinger innvilget.
Granting of citizenship.
2. Utlendinger i Norge med arbeids- eller oppholdstillatelse. Kjønn og verdensdel.
Foreign nationals in Norway with work or residence permits. By sex and continent.
3. Utlendinger i Norge med arbeids- eller oppholdstillatelse. Alder og verdensdel.
Foreign nationals in Norway with work or residence permits. By age and continent.
4. Utlendinger i Norge med arbeids- eller oppholdstillatelse. Varighet.
Foreign nationals in Norway with work or residence permits. Duration.
5. Oppholdstillatelser innvilget og grunnlaget for oppholdstillatelsene.
Residence permits granted in 1991 and reason for granting residence permit.
6. Arbeidstillatelser innvilget
Work permits granted
7. Innvilget visum
Granted visa
8. Bortvisning ved innreise (asylsøkere unntatt)
Rejection on arrival 1991 (asylum seekers omitted)
9. Bortvisning etter innreise (asylsøkere unntatt)
Rejection after arrival 1991 (asylum seekers omitted)
10. Utvisning (asylsøkere unntatt)
Expulsion 1991 (asylum seekers omitted)
11. Avslag på søknader om arbeids- eller oppholdstillatelse (asylsaker unntatt)
Rejection of applications for work or residence permits (asylum seekers omitted)
12. Ankomst asylsøkere. 1990 og 1991. Pr. måned
Arrival of asylum seekers 1990 and 1991. Per month
13. Antall asylsøkere til Norge. Etter statsborgerskap og verdensdel
Number of persons seeking asylum in Norway. By citizenship and continent.
14. Ankomst asylsøkere. Kvartalsvis 1991 og 1990
Arrival of asylum seekers. Quarterly 1991 and 1990
15. Resultat førsteinstans asylvedtak. Kvartalsvis. Antall personer og saker
Result: First instance of asylum decisions. Quarterly. Number of persons and cases
16. Resultat asylvedtak førsteinstans. 1983–1991
Result: Asylum decisions – first instance. 1983–1991
17. Resultat klage asylvedtak. Kvartalsvis. Antall saker og personer
Result: Appeals of asylum decisions. Quarterly. Number of persons and cases
18. Resultat begjæring om omgjøring. Kvartalsvis. Saker og personer
Result: Petition for reversal. Quarterly. Cases and persons
19. Resultat førsteinstans asylvedtak. Etter verdensdel. Antall personer
Result: First instance of asylum decisions by continent. Number of persons
20. Resultat klagevedtak. Etter verdensdel. Antall personer
Result: Appeal of decision. By continent. Number of persons
21. Resultat begjæring om omgjøring. Etter verdensdel. Antall personer
Result: Petition for reversal. By continent. Number of persons
22. Personer og familieenheter i statlige mottak
Number of persons and family units in state reception
23. Bosetting. Fylkesvis
Settlement. By county
24. Antall bosatte. Oversikt pr. region for tidligere asylsøkere, overføringsflyktninger og familiegenforente
Number settled in 1991. Overview by region of previous asylum seekers, resettlement refugees and those reunited with families
25. Overføringsflyktninger ankommet 1983–1991
Arrival of resettlement refugees, 1983–1991
26. Repatriering, 1991
Repatriation, 1991

**1. STATSBORGERBEVILLINGER – DE STØRSTE NASJONSGRUPPER OG
TOTALT SISTE KALENDERÅR
GRANTING OF CITIZENSHIP 1991**

Land/Country Verdensdel/Continent	Menn Men	Kvinner Women	Totalt Total
Filippinene/ <i>Philippines</i>	56	165	221
India/ <i>India</i>	92	70	162
Kina/ <i>China</i>	26	39	65
Pakistan/ <i>Pakistan</i>	430	357	787
Sri Lanka/ <i>Sri Lanka</i>	25	15	40
Sør-Korea/ <i>South Korea</i>	57	42	99
Thailand/ <i>Thailand</i>	8	24	32
Vietnam/ <i>Vietnam</i>	552	447	999
Andre asiatiske/ <i>Other Asians</i>	77	53	130
ASIA/ASIA	1323	1212	2535
Etiopia/ <i>Ethiopia</i>	31	18	49
Marokko/ <i>Morocco</i>	125	102	227
Andre afrikanske/ <i>Other Africans</i>	82	47	129
AFRIKA/AFRICA	238	167	405
Jugoslavia/ <i>Yugoslavia</i>	72	54	126
Polen/ <i>Poland</i>	70	117	187
Storbritania/ <i>Great Britain</i>	37	30	67
Tyrkia/ <i>Turkey</i>	206	167	373
Tyskland/ <i>Germany</i>	20	25	45
Andre europeiske/ <i>Other Europeans</i>	85	70	155
EUROPA/EUROPE	490	463	953
Chile/ <i>Chile</i>	39	36	75
Colombia/ <i>Colombia</i>	168	82	250
Peru/ <i>Peru</i>	10	14	24
USA/ <i>USA</i>	28	33	61
Andre amerikanske/ <i>Other Americans</i>	42	34	76
AMERIKA/AMERICA	287	199	486
Oseania/statsløse Oceania/stateless	5	6	11
TOTALT 1991/TOTAL 1991	2343	2047	4390

Vedtak om bibehold av norsk statsborgerskap er ikke tatt med. Nordiske borgere som er blitt norske er ikke medregnet, men andre statsborgerbevillinger gitt av fylkesmannen er tatt med. Statsborgerbevillinger gis i henhold til Lov om norsk riksborgerrett av 8. desember 1950 med senere endringer.

The decision concerning retention of Norwegian citizenship is not included. Nordic citizens who have become Norwegian citizens are not included, but other citizenships granted by county governors are included. Citizenship is granted in accordance with the Norwegian Citizenship Act, dated 8 December 1950 and with later changes.

**2. UTLENDINGER I NORGE MED ARBEIDS- ELLER OPPHOLDSTILLATELSE.
KJØNN OG VERDENSDDEL. PR. 31.12.1991**

Nordiske borgere er ikke medregnet

**FOREIGN NATIONALS IN NORWAY WITH WORK OR RESIDENCE PERMITS.
BY SEX AND CONTINENT. AS OF 31/12/1991**

Nordic citizens are not included

Land/Country Verdensdel/Continent	Menn/Men	Kvinner/Women
Irak/Iraq	820	324
Iran/Iran	4065	2126
Libanon/Lebanon	434	217
Andre/Others	589	321
Midt-Østen/Middle East	5908	2988
Filippinene/Philippines	642	1878
India/India	1749	1467
Japan/Japan	266	330
Kina/China	1020	776
Pakistan/Pakistan	5436	4962
Sri Lanka/Sri Lanka	3756	1775
Thailand/Thailand	239	1079
Vietnam/Vietnam	3278	2858
Andre/Others	1002	804
Resten av Asia/Rest of Asia	17388	15929
ASIA/ASIA	23296	18917
Etiopia/Ethopia	1016	565
Gambia/Gambia	422	148
Ghana/Ghana	604	299
Marokko/Morocco	1251	656
Somalia/Somalia	1382	645
Andre/Others	1897	864
AFRIKA/AFRICA	6572	3177
Belgia/Belgium	221	254
Frankrike/France	1557	1341
Irland/Ireland	211	250
Italia/Italy	699	297
Nederland/The Netherlands	1697	1636
Portugal/Portugal	308	234
Spania/Spain	663	397
Storbritania/Great Britain	10302	5795
Sveits/Switzerland	475	470
Tyrkia/Turkey	2933	2205
Tyskland/Germany	2410	2552
Tyskland (tidl. DDR)/Ger. (former East Ger.)	170	201
Østerrike/Austria	466	280
Andre/Others	394	189
VEST-EUROPA/WESTERN EUROPE	22506	16101
Bulgaria/Bulgaria	829	271
Jugoslavia/Yugoslavia	1894	1299
Polen/Poland	3909	3366
Romania/Romania	157	134
Sovjetunionen/Soviet Union	395	451
Tsjekkoslovakia/Czechoslovakia	333	207
Ungarn/Hungary	363	206
Andre/Others	5	5
ØST-EUROPA/EASTERN EUROPE	7885	5938
EUROPA	30391	22040

Land/Country Verdensdel/Continent	Menn/Men	Kvinner/Women
Canada/Canada	850	758
USA/USA	6421	6700
NORD-AMERIKA/NORTH AMERICA	7271	7458
Chile/Chile	2632	2190
Brasil/Brazil	159	323
Colombia/Colombia	227	239
Andre/Others	666	742
LATIN-AMERIKA/LATIN AMERICA	3684	3494
Australia/Australia	344	418
Andre/Others	142	153
Oseania/Oceania	486	571
Statsløs/Stateless	219	110
TOTALT/TOTAL	71919	55767

De fleste tillatelser gis for 1 år om gangen.

Tabellen omfatter personer som oppholder seg i Norge utover 3 måneder, eller som tar arbeid i Norge. Personer som har en arbeids- eller oppholdstillatelse som er utløpt er tatt med. Noen av disse kan ha en søknad til behandling. Personer som er døde eller utreist er ikke inkludert, men mange dødsfall og utreiser er ikke meldt og registrert.

The majority of permits are granted for one year at a time.

The table comprises people who stay in Norway longer than 3 months, or who take employment in Norway. Those persons with a work or residence permit which has expired are included. Some of these may have an application under processing. Any persons who have died or left the country are not included, however, many deaths and departures have not been reported or registered.

**3. UTLENDINGER I NORGE MED ARBEIDS- ELLER OPPHOLDSTILLATELSE.
ALDER OG VERDENSDDEL. PR. 31.12.1991**

Nordiske borgere er ikke medregnet

**FOREIGN NATIONALS IN NORWAY WITH WORK OR RESIDENCE PERMITS.
BY AGE AND CONTINENT. AS OF 31/12/1991**

Nordic citizens are not included

Land/Country Verdensdel/Continent	År/Year 0-15	År/Year 16-30	År/Year 31-45	År/Year 46-60	År/Year 61	
Irak/Iraq	292	338	449	47	18	1144
Iran/Iran	1156	2499	2129	314	93	6191
Libanon/Lebanon	100	393	142	9	7	651
Andre/Others	100	386	361	47	16	910
MIDT-ØSTEN/MIDDLE EAST	1648	3616	3081	417	134	8896
Filippinene/Philippines	365	995	953	125	82	2520
India/India	650	1010	1190	225	141	3216
Japan/Japan	71	133	269	110	13	596
Kina/China	197	599	783	158	59	1796
Pakistan/Pakistan	3011	3218	2836	1086	247	10398
Sri Lanka/Sri Lanka	589	3011	1734	154	43	5531
Thailand/Thailand	205	527	536	44	6	1318
Vietnam/Vietnam	1179	2778	1404	479	296	6136
Andre/Others	403	502	755	105	41	1806
Resten av Asia/Rest of Asia	6670	12773	10460	2486	928	33317
ASIA/ASIA	8318	16389	13541	2903	1062	42213
Etiopia/Ethiopia	161	964	398	42	16	1581
Gambia/Gambia	47	255	260	8	0	570
Ghana/Ghana	111	385	384	16	7	903
Marokko/Morocco	261	937	533	153	23	1907
Somalia/Somalia	422	1064	493	38	10	2027
Andre/Others	285	1088	1190	144	54	2761
AFRIKA/AFRICA	1287	4693	3258	401	110	9749
Belgia/Belgium	65	113	203	73	21	475
Frankrike/France	444	740	1173	450	91	2898
Irland/Ireland	28	142	214	69	8	461
Italia/Italy	45	259	427	189	76	996
Nederland/The Netherlands	345	850	1331	619	188	3333
Portugal/Portugal	47	194	199	79	23	542
Spania/Spain	45	332	466	180	37	1060
Storbritania/Great Britain	1558	3259	6998	3509	773	16097
Sveits/Switzerland	50	257	351	214	73	945
Tyrkia/Turkey	1327	2130	1189	384	108	5138
Tyskland/Germany	307	1353	1757	1199	346	4962
Tyskl. (tidl. DDR)/Ger. (former E. Ger.)	23	96	130	95	27	371
Østerrike/Austria	38	238	282	149	39	746
Andre/Others	108	215	206	39	15	583
VEST-EUROPA/W. EUROPE	4430	10178	14926	7248	1825	38607
Bulgaria/Bulgaria	29	264	702	91	14	1100
Jugoslavia/Yugoslavia	601	1107	1099	282	104	3193
Polen/Poland	583	2808	3183	504	197	7275
Romania/Romania	43	98	119	20	11	291
Sovjetunionen/Soviet Union	79	288	332	122	25	846
Tsjekkoslovakia/Czechoslovakia	25	225	212	54	24	540
Ungarn/Hungary	42	132	305	74	16	569
Andre/Others	1	6	3	0	0	10
ØST-EUROPA/E. EUROPE	1403	4928	5955	1147	391	13823
EUROPA/EUROPE	5833	15106	20881	8395	2216	52431

Land/Country Verdensdel/Continent	År/Year 0-15	År/Year 16-30	År/Year 31-45	År/Year 46-60	År/Year 60	
Canada/Canada	146	456	607	226	173	1608
USA/USA	1454	3366	3964	1780	2557	13121
NORD-AMERIKA/N. AMERICA	1600	3822	4571	2006	2730	14729
Brasil/Brazil	116	146	187	25	8	482
Chile/Chile	1115	1457	1802	349	99	4822
Colombia/Colombia	279	69	95	16	7	466
Andre/Others	261	471	529	114	33	1408
LATIN-AMERIKA/L. AMERICA	1771	2143	2613	504	147	7178
Australia/Australia	50	323	233	106	50	762
Andre/Others	20	107	124	34	10	295
OSEANIA/OCEANIA	70	430	357	140	60	1057
Statsløs/Stateless	66	135	98	20	10	329
TOTALT/TOTAL	18945	42718	45319	14369	6335	127686

De fleste tillatelser gis for 1 år om gangen.

Tabellen omfatter personer som oppholder seg i Norge utover 3 måneder, eller som tar arbeid i Norge. Personer som har en tillatelse som er utløpt er tatt med. Noen av disse kan ha en søknad til behandling. Personer som er døde eller utreist er ikke inkludert, men mange dødsfall og utreiser er ikke meldt og registrert.

The majority of permits are granted for one year at a time.

The table comprises people who stay in Norway longer than 3 months, or who take employment in Norway. Those persons with a work or residence permit which has expired are included. Some of these may have an application under processing. Any persons who have died or left the country are not included, however, many deaths and departures have not been reported or registered.

**4. UTLENDINGER I NORGE MED ARBEIDS- ELLER OPPHOLDSTILLATELSE.
VARIGHET. PR. 31.12.1991**

Nordiske borgere er ikke medregnet

**FOREIGN NATIONALS IN NORWAY WITH WORK OR RESIDENCE PERMITS.
DURATION. AS OF 31/12/1991**

Nordic citizens are not included

Land/County Verdensdel/Continent	Totalt Total	Antatt perm. innvandring Estim. perm. immigrants	Antatt midl. innvandring Estim. temp. immigrants	Andre Others
Irak/Iraq	1194	1155	7	32
Iran/Iran	6288	5996	32	260
Libanon/Lebanon	650	621	15	14
Andre/Others	910	736	36	138
MIDT-ØSTEN/M. EAST	9042	8508	90	444
Filippinene/Philippines	2516	1931	384	201
India/India	3213	2459	400	354
Japan/Japan	596	344	155	97
Kina/China	1798	1069	606	123
Pakistan/Pakistan	10396	9276	215	905
Sri Lanka/Sri Lanka	5525	4370	820	335
Thailand/Thailand	1319	1195	36	88
Vietnam/Vietnam	6397	6014	12	371
Andre/Others	1794	1180	330	284
Resten av Asia/Rest of Asia	33554	27838	2958	2758
ASIA/ASIA	42596	36346	3048	3202
Etiopia/Ethiopia	1580	1447	56	77
Gambia/Gambia	570	401	118	51
Ghana/Ghana	902	479	395	28
Marokko/Morocco	1903	1609	73	221
Somalia/Somalia	2008	1908	9	19
Andre/Others	2767	1987	510	270
AFRIKA/AFRICA	9730	7903	1161	666
Belgia/Belgium	470	310	75	85
Frankrike/France	2894	1571	528	795
Irland/Ireland	461	289	78	94
Italia/Italy	991	670	149	172
Nederland/The Netherlands	3334	2281	449	604
Portugal/Portugal	542	388	65	89
Spania/Spain	1060	794	78	188
Storbritania/Great Britain	16126	9348	3075	3703
Sveits/Switzerland	945	722	92	131
Tyrkia/Turkey	5134	4629	173	332
Tyskland/Germany	4963	3445	771	747
Tyskl. (tidl. Øst-/Ger. (former E. Ger.)	371	254	30	87
Østerrike/Austria	747	445	172	130
Andre/Others	581	453	38	90
VEST-EUROPA/W. EUROPE	38619	25599	5773	7247
Bulgaria/Bulgaria	1092	271	495	326
Jugoslavia/Yugoslavia	3192	2744	193	255
Polen/Poland	7268	2625	3593	1050
Romania/Romania	290	208	52	30
Sovjetunionen/Soviet Union	836	367	353	116
Tsjekkoslovakia/Czechoslovakia	535	162	254	119
Ungarn/Hungary	566	207	176	183
Andre/Others	10	6	3	1
ØST-EUROPA/E. EUROPE	13789	6590	5119	2087
EUROPA/EUROPE	52408	32189	10892	9327

Land/ County Verdensdel/ Continent	Total Total	Antatt perm. innvandring Estim. perm. immigrants	Antatt midl. innvandring Estim. temp. immigrants	Andre Others
Canada/ Canada	1608	947	263	398
USA/ USA	13132	8534	1848	2750
NORD-AMERIKA/ N. AMERICA	14740	9481	2111	3148
Brasil/ Brazil	483	386	43	54
Chile/ Chile	4822	4570	27	225
Colombia/ Colombia	474	387	22	65
Andre/ Others	1400	1069	152	179
LATIN-AMERIKA/ L. AMERICA	7179	6412	244	523
Australia/ Australia	762	389	213	160
Andre/ Others	297	144	80	73
OSEANIA/ OCEANIA	1059	533	293	233
Statsløs/ Stateless	325	313	8	4
TOTALT/ TOTAL	128037	93177	17757	17103

De fleste tillatelser gis for 1 år om gangen.

Personer som har en tillatelse som har utløpt er tatt med. Kolonnen helt til høyre (Andre) består nesten i sin helhet av personer som hadde tillatelse pr. 11.04.88. (Tidspunktet for overgang til dataregistrering) og som senere hverken har fått ny tillatelse eller er meldt døde eller utreist. Noen av disse kan ha en søknad til behandling. Mange barn er ikke registrert med egen tillatelse, noe som gir en underreportering. Mange dødsfall og utreiser er ikke meldt og registrert. Videre er en del adoptivbarn som er blitt norske, fortsatt registrert med sitt tidligere statsborgerskap. Disse forholdene bidrar til en overreportering. Tabellen omfatter personer som oppholder seg i Norge utover 3 måneder eller som tar arbeid i Norge. **Antatt midlertidig innvandring**, omfatter blant annet praktikanter, au pair, vitenskapsmenn, spesialister, sesongarbeidere og studenter. **Antatt permanent innvandring** omfatter blant annet personer med langvarig/særlig tilknytning til landet, familieforeninger, alle som får oppholdstillatelse etter asylsøknad, og alle som får bosettingstillatelse.

The majority of permits are granted for one year at a time.

*Those people who have a permit which has expired are included. The column furthest to the right (Others) consists almost entirely of people who had a permit as of 11/04/88 (the point in time of the switch to computer registration) and who later have either received a new permit or have been reported as having left the country or died. Some of these may have an application under processing. Many children are not registered with their own permit which results in under-reporting. Many deaths and departures have not been reported or registered. In addition, some adopted children have become Norwegian citizens but continue to be registered with their previous citizenship. These conditions contribute to over-reporting. The table comprises people who stay in Norway longer than 3 months, or who take employment in Norway. **The number of temporary immigrants** comprises, among others: trainees, au pairs, scientists, specialists, seasonal workers and students. **The number of permanent immigrants** comprises, among others: people with a long-term special connection to the country, family reunions, all those who received a residence permit after seeking asylum and all those who have been granted a settlement permit.*

**5. OPPHOLDSTILLATELSER INNVILGET I 1991 OG GRUNNLAGET FOR
OPPHOLDSTILLATELSENE**
**RESIDENCE PERMITS GRANTED IN 1991 AND REASON FOR GRANTING
RESIDENCE PERMIT**

Land/County Verdensdel/Continent	Fam.- gjf. Fam. reun.	Utdan- ning Edu- cation	Andre Others	For- nyelse Renewal	Bos.till Settle. perm.	Totalt antall Total number
Irak/Iraq	48	1	0	72	151	272
Iran/Iran	201	5	0	503	1341	2050
Libanon/Lebanon	40	2	0	75	46	163
Andre/Others	65	3	0	79	91	238
MIDT-ØSTEN/MIDDLE EAST	354	11	0	729	1629	2723
Bangladesh/Bangladesh	16	15	0	148	18	197
Filippinene/Philippines	170	9	0	446	306	931
India/India	121	19	6	355	580	1081
Japan/Japan	34	14	2	67	40	157
Kina/China	156	66	8	374	163	767
Sør-Korea/South Korea	11	1	0	38	107	157
Pakistan/Pakistan	394	13	0	910	2954	4271
Sri Lanka/Sri Lanka	218	16	0	1450	647	2331
Thailand/Thailand	109	7	1	338	130	585
Vietnam/Vietnam	566	1	0	945	816	2328
Andre/Others	58	27	0	112	95	292
Resten av Asia/Rest of Asia	1853	188	17	5183	5856	13097
ASIA/ASIA	2207	199	17	5912	7485	15820
Etiopia/Ethiopia	77	11	1	159	114	362
Gambia/Gambia	32	14	0	145	74	265
Ghana/Ghana	75	84	0	336	61	556
Marokko/Morocco	151	10	0	213	240	614
Nigeria/Nigeria	21	12	1	89	45	168
Somalia/Somalia	195	0	0	196	134	525
Andre/Others	164	86	2	356	232	840
AFRIKA/AFRICA	715	217	4	1494	900	3330
Belgia/Belgium	9	6	1	46	39	101
Frankrike/France	136	24	4	237	165	566
Irland/Ireland	12	2	1	11	38	64
Italia/Italy	32	12	3	20	101	168
Nederland/The Netherlands	106	39	1	131	365	642
Portugal/Portugal	27	7	0	51	63	148
Spania/Spain	26	7	3	40	131	207
Storbritania/Great Britain	389	49	13	630	1109	2190
Sveits/Switzerland	20	11	1	21	129	182
Tyrkia/Turkey	378	13	1	759	1100	2251
Tyskland/Germany	94	79	12	168	676	1029
Tyskl. (tidl. Øst-)/Ger. (former E. Ger.)	1	3	0	14	47	65
Østerrike/Austria	10	6	0	10	82	108
Andre/Others	26	1	1	31	97	156
VEST-EUROPA/W. EUROPE	1266	259	41	2169	4142	7877
Albania/Albania	0	1	0	1	1	3
Bulgaria/Bulgaria	42	5	4	54	41	146
Jugoslavia/Yugoslavia	199	6	2	205	441	853
Polen/Poland	285	17	16	493	365	1176
Romania/Romania	34	14	1	55	23	127
Sovjetunionen/Soviet Union	101	106	16	102	12	337
Tsjekkoslovakia/Czechoslovakia	23	9	4	24	12	72
Ungarn/Hungary	12	4	2	28	20	66
ØST-EUROPA/E. EUROPE	696	162	45	962	915	2780
EUROPA/EUROPE	1962	421	86	3131	5057	10657

Land/ County Verdensdel/ Continent	Fam.- gjf. Fam. reun.	Utdan- ning Edu- cation	Andre Others	For- nyelse Renewal	Bos.till Settle. perm.	Totalt antall Total number
Canada/Canada	45	30	6	76	109	266
USA/USA	545	256	90	739	650	2280
NORD-AMERIKA/N. AMERICA	590	286	96	815	759	2546
Brasil/Brazil	28	5	0	71	66	170
Chile/Chile	226	3	1	593	1019	1842
Colombia/Colombia	16	0	0	35	206	257
Andre/Others	65	29	0	131	158	383
LATIN-AMERIKA/L. AMERICA	335	37	1	830	1449	2652
Australia/Australia	25	63	9	30	31	158
Andre/Others	12	28	1	10	22	73
OSEANIA/OCEANIA	37	91	10	40	53	231
Statsløs/ Stateless	20	0	0	6	16	42
TOTALT/TOTAL	5866	1251	214	12228	15719	35278

De tre kolonnene til venstre gjelder første gangs oppholdstillatelse som er gitt i perioden. Første gangs oppholdstillatelser gitt til asylsøker og flyktninger er ikke tatt med.

Når tidligere asylsøkere og kvoteflyktninger får fornyelse er de bare telt med her hvis vedtaket er fattet på et annet grunnlag enn det opprinnelige.

Tidligere kvoteflyktninger og asylsøkere er telt med hvis de får bosettingstillatelse.

Forkortelser:

Fam.-gjf. – familiegjenforening

Bos.till. – bosettingstillatelse

The three columns to the left refer to initial residence permits which have been granted in the period. Initial residence permits given to asylum seekers and refugees are not included.

When previous asylum seekers and resettlement refugees receive a renewal of their permit it is only included here if the decision was based on other reasons than the original ones. Previous resettlement refugees and asylum seekers are included if they have received a settlement permit.

Abbreviations:

Fam. reun. – Reuniting of families

Settle. perm. – Settlement permit

6. ARBEIDSTILLATELSER INNVILGET. 1991 WORK PERMITS GRANTED, 1991

Grunnlag/Reason Første arbeidstillatelse/ First work permit	Antall Number	Vest- Europa Western Europe	Øst- Europa Eastern Europe	Nord- Afrika North Africa	Afrika resten Rest Africa	Midt Østen Middle East	Asia resten Rest Asia	Nord- Amer. North Amer.	Latin Amer. Latin Amer.	Oseania Oceania	Andre Others
Familiегjenforening/Reunite family	2110	509	283	179	97	54	655	156	142	23	2
Norske foreldre/Norwegian parents	56	23	1	0	1	1	0	28	0	2	0
Spesialist, individ/Specialist, individ.	773	381	121	4	2	4	107	138	7	9	0
OECD formidling/OECD allocation	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Ervervsvirksomhet/Self-employed	11	7	0	0	0	0	2	2	0	0	0
Professor e.l./Professor etc.	7	2	1	0	0	0	1	3	0	0	0
Au pair/Au pair	231	86	36	2	1	0	85	12	4	5	0
Praktikant (trainee)/Trainee	795	200	486	10	13	2	28	34	13	9	0
Misjonær e.l./Missionary etc.	86	5	1	0	2	0	1	77	0	0	0
Fullført utdanning/Completed educ.	10	0	2	0	1	1	5	1	0	0	0
Musiker m.v./Musician etc.	594	64	446	0	4	0	5	6	7	2	0
Sesongarbeid/Seasonal worker	4255	126	3738	7	129	5	222	16	8	4	0
Korttidsspesialist/Short-term spec.	215	150	12	0	0	0	13	32	1	7	0
Arb. gjest (Atl.)/Guest worker (Atl.)	314	61	219	1	5	0	18	10	0	0	0
Forsker m.v./Researcher etc.	143	34	26	4	8	2	39	24	5	1	0
Grupped medlem/Group member	676	460	13	1	1	1	24	160	2	14	0
Spes. kont. sokkelen/Spec. cont. shelf	6	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korttidsspes. kont./Short-term spec., cont.	39	31	0	0	0	0	0	7	0	1	0
Grupped medl., kont./Group-memb., cont.	116	93	0	0	0	0	0	7	0	1	0
Sterke menn, hensyn/Strong hum. grounds	168	12	8	4	6	3	121	3	11	0	0
Fornyelser/Renewals	11917	3399	3173	369	403	351	2538	909	677	79	19
TOTAL/TOTAL	22524	5650	8566	581	673	426	3877	1691	878	161	21

Tillatelsene for sesongarbeid har en varighet på tre måneder i sommerhalvåret, og kan ikke fornyes. De andre tillatelsene gis som regel for 1 år, og kan normalt fornyes.

The permits for seasonal work have a duration of three months in the summer half-year and can not be renewed. The other permits are generally given for a period of one year and normally can be renewed.

7. INNVILGET VISUM. 1991 GRANTED VISA, 1991

Land/Country	Antall innvilgninger Number granted		
	Menn Men	Kvinner Women	Totalt Total
Iran/ <i>Iran</i>	633	696	1313
Libanon/ <i>Lebanon</i>	73	50	122
Syria/ <i>Syria</i>	39	17	55
Andre/ <i>Others</i>	73	35	108
MIDT-ØSTEN/MIDDLE EAST	818	798	1598
Bangladesh/ <i>Bangladesh</i>	57	24	78
Filippinene/ <i>Philippines</i>	100	150	246
Hong Kong/ <i>Hong Kong</i>	27	33	59
India/ <i>India</i>	350	175	521
Kina/ <i>China</i>	313	137	446
Nepal/ <i>Nepal</i>	48	18	64
Pakistan/ <i>Pakistan</i>	313	180	486
Sri Lanka/ <i>Sri Lanka</i>	103	75	177
Taiwan/ <i>Taiwan</i>	86	49	135
Vietnam/ <i>Vietnam</i>	54	28	82
Andre/ <i>Others</i>	46	29	74
Resten av Asia/Rest of Asia	1497	898	2368
ASIA/ASIA	2315	1696	3966
Egypt/ <i>Egypt</i>	56	17	73
Etiopia/ <i>Ethiopia</i>	74	64	137
Ghana/ <i>Ghana</i>	90	35	123
Nigeria/ <i>Nigeria</i>	54	14	68
Sør-Afrika/ <i>South Africa</i>	185	59	240
Andre/ <i>Others</i>	198	73	267
AFRIKA/AFRICA	657	262	908
Tyrkia/ <i>Turkey</i>	249	91	338
Bulgaria/ <i>Bulgaria</i>	206	270	470
Polen/ <i>Poland</i>	408	254	653
Romania/ <i>Romania</i>	270	303	558
Sovjetunionen/ <i>Soviet Union</i>	323	198	515
Andre/ <i>Others</i>	33	17	49
EUROPA/EUROPE	1489	1133	2583
Chile/ <i>Chile</i>	127	181	303
Andre/ <i>Others</i>	1	0	1
AMERIKA/AMERICA	128	181	304
Statsløs/Stateless	35	17	52
TOTALT/TOTAL	4624	3289	7813

Stort sett omfatter visumtallene typiske turister eller andre, som skal være her under 3 måneder, og som ikke trenger oppholdstillatelse eller arbeidstillatelse.

I tillegg kommer det mange personer fra land som Norge har visumfrihetsavtale med, og som derfor ikke er med i tabellen. En del utenriksstasjoner har avgjørelsesmyndighet til å innvilge visum på egenhånd og disse tallene er heller ikke inkludert i tabellen.

For the most part the visa figures comprise typical tourists or others who want to stay in Norway for less than three months and who do not need a residence or work permit. In addition, there are many persons in Norway who come from countries for which no visa is required by agreement, these are therefore not included in the table. Some of Norway's representation stations have the authority to decide and grant visas on their own and the figures from these are not included in the table.

8. BORTVISNING VED INNREISE (asylsøkere unntatt). 1991
REJECTION ON ARRIVAL 1991, (asylum seekers omitted)

Antall vedtak <i>Number of decisions</i>	GRUNNLAG REASON						
	Mangl. pass/visum <i>No passport/visa</i>	Utvist <i>Expulsed</i>	Mangl. till. <i>No permit</i>	Mangl. midler <i>No funds</i>	Straffet <i>Convicted</i>	Nord. passk. overensk. <i>Nordic Pass. Convention</i>	Rikets sikkerhet <i>National security</i>
1582	597	9	376	546	46	8	0

NB: Asylsøkere som ble bortvist er ikke medregnet.
 Bortvisningsvedtak vedrørende nordiske borgere er medregnet.
*Note: Asylum seekers who were rejected are not included.
 Rejection decisions concerning Nordic citizens are included.*

9. BORTVISNING ETTER INNREISE (asylsøkere unntatt). 1991
REJECTION AFTER ARRIVAL, 1991 (asylum seekers omitted)

Antall vedtak <i>Number of decisions</i>	GRUNNLAG REASON						
	Mangl. pass/visum <i>No passport/visa</i>	Utvist <i>Expulsed</i>	Mangl. till. <i>No permit</i>	Mangl. midler <i>No funds</i>	Straffet <i>Convicted</i>	Nord. passk. overensk. <i>Nordic Pass. Convention</i>	Rikets sikkerhet <i>National security</i>
662	77	16	403	90	34	2	0

10. UTVISNING (asylsøkere unntatt). 1991
DEPORTATIONS 1991, (asylum seekers omitted)

Antall vedtak <i>Number of decisions</i>	GRUNNLAG REASON		
	Overtr. utl. loven <i>Viol. of immigr. Act</i>	Straffet <i>Convicted</i>	Rikets sikkerhet <i>National security</i>
188	56	129	3

Nordiske borgere er inkludert i tallene. I alt ble 19 nordiske borgere utvist i 1991.
Nordic citizens are included in the figures. In all 19 Nordic citizens are included in the figures. In all 19 Nordic citizens were expelled in 1991.

11. AVSLAG PÅ SØKNAD OM OPPHOLDS- ELLER ARBEIDSTILLATELSER.
(Inkludert søknad om fornyelse)
REJECTION OF APPLICATIONS FOR RESIDENCE OR WORK PERMIT.
(Including renewal applications)

Land/Country <i>Verdensdel/Part of world</i>	Antall vedtak <i>Number of decisions</i>
Vest-Europa/ <i>Western Europe</i>	521
Øst-Europa/ <i>Eastern Europe</i>	803
Midt-Østen/ <i>Middle East</i>	308
Resten av Asia/ <i>Rest of Asia</i>	1942
Nord-Amerika/ <i>North America</i>	117
Latin-Amerika/ <i>Latin America</i>	198
Nordlige Afrika/ <i>Northern Afrika</i>	145
Resten av Afrika/ <i>Rest of Afrika</i>	538
Oseania/ <i>Oceania</i>	523
Statsløs/ <i>Stateless</i>	54
TOTALT/TOTAL	4649

12. ANKOMST ASYLSØKERE. 1990 OG 1991. PR. MÅNED
ARRIVAL OF ASYLUM SEEKERS, 1990 AND 1991. PER MONTH

	Jan <i>Jan</i>	Feb <i>Feb</i>	Mar <i>Mar</i>	Apr <i>Apr</i>	Mai <i>May</i>	Jun <i>Jun</i>	Jul <i>Jul</i>	Aug <i>Aug</i>	Sep <i>Sep</i>	Okt <i>Oct</i>	Nov <i>Nov</i>	Des <i>Dec</i>	Totalt <i>Total</i>
1990	366	225	419	264	247	253	292	310	305	357	373	551	3.962
1991	363	179	215	349	374	404	407	488	456	465	418	451	4.569

13. ANTALL ASYLSØKERE TIL NORGE.
ETTER STATSBOGERSKAP OG VERDENSDEL. 1991
NUMBER OF PERSONS SEEKING ASYLUM IN NORWAY
BY CITIZENSHIP AND CONTINENT, 1991

Europa/Europe		Asia/Asia	
Albania/Albania	7	Afghanistan/Afghanistan	13
Bulgaria/Bulgaria	79	Bangladesh/Bangladesh	12
Jugoslavia/Yugoslavia	1334	India/India	30
Polen/Poland	120	Irak/Iraq	131
Romania/Romania	54	Iran/Iran	244
Sovjetunionen/Soviet Union	71	Israel/Israel	4
Tsjekkoslovakia/Czechoslovakia	6	Jordan/Jordan	7
Tyrkia/Turkey	46	Kina/China	8
Andre/Others	4	Laos/Laos	4
	<u>1721</u>	Libanon/Lebanon	179
		Myanmar/Myanmar	5
		Pakistan/Pakistan	14
		Saudi Arabia/Saudi Arabia	8
Afrika/Africa		Sri Lanka/Sri Lanka	556
Algerie/Algeria	24	Syria/Syria	25
Egypt/Egypt	11	Thailand/Thailand	10
Etiopia/Ethiopia	260	Vietnam/Vietnam	7
Gambia/Gambia	7	Yemen/Yemen	7
Ghana/Ghana	6	Andre/Others	2
Kamerun/Cameroon	3		<u>1266</u>
Kenya/Kenya	19	Amerika/Americas	
Liberia/Liberia	15	Colombia/Colombia	7
Libya/Libya	9	El Salvador/El Salvador	15
Marokko/Morocco	42	Peru/Peru	22
Mauretania/Mauritania	4	Andre/Others	9
Nigeria/Nigeria	10		<u>53</u>
Rwanda/Rwanda	11	Statsløse/Stateless	201
Sierra Leone/Sierra Leone	4	TOTALT/TOTAL	<u>4569</u>
Somalia/Somalia	731		
Sudan/Sudan	34		
Togo/Togo	5		
Tunisia/Tunisia	18		
Uganda/Uganda	70		
Vest-Sahara/Western Sahara	6		
Zaire/Zaire	24		
Andre/Others	15		
	<u>1328</u>		

14. ANKOMST ASYLSØKERE. KVARTALSVIS. 1991 (1990)
ARRIVAL OF ASYLUM SEEKERS, QUARTERLY. 1991 (1990)

1. kvartal/1st quarter	757 (1010)
2. kvartal/2nd quarter	1127 (764)
3. kvartal/3rd quarter	1351 (907)
4. kvartal/4th quarter	1334 (1281)
Totalt/Total	4569 (3962)

15. RESULTAT FØRSTEINSTANS ASYLVEDTAK. KVARTALSVIS. ANTALL PERSONER OG SAKER. 1991

RESULT: INSTANCE OF ASYLUM DECISIONS. QUARTERLY. NUMBER OF PERSONS AND CASES, 1991

	ASYL		Oppholdstill. på humanitært gr.lag		AVSLAG		TOTALT	
	Saker	Pers.	Saker	Pers.	Saker	Pers.	Saker	Pers.
	ASYLUM		Granted stay on hum. grounds		REJECTION		TOTAL	
	Cases	Pers.	Cases	Pers.	Pers.	Cases	Pers.	Cases
1. kvart./1st quar.	43	49	482	603	480	625	1005	1277
2. kvart./2nd quar.	17	16	375	416	360	467	752	899
3. kvart./3rd quar.	22	26	182	239	374	495	578	760
4. kvart./4th quar.	9	10	343	396	542	678	894	1084
Totalt/Total	91	101	1382	1654	1756	2265	3229	4020
Prosent pers./ Percent of pers.		2,5%		41,1%		56,3%		100%

16. RESULTAT ASYLVEDTAK FØRSTEINSTANS. 1983–1991

(Søknader som er trukket tilbake, er ikke tatt med. I årene 1983 t.o.m. 1986 viser tallene i tabellen antall saker. F.o.m. 1987 viser tallene antall personer).

RESULT: ASYLUM DECISIONS – FIRST INSTANCE, 1983–1991

(Applications which have been withdrawn are not included. For 1983 up to and including 1986 the figures in the table refer to the number of cases. As of 1987 the figures refer to the number of persons).

År Year	Innvilget asyl Granted asylum	Innvilget oppholdstillatelse Granted residence permit	Avslag Rejection	Totalt Total
1983	31 (29,0%)	56 (52,3%)	20 (18,7%)	107 (100%)
1984	43 (24,0%)	93 (52,0%)	43 (24,0%)	179 (100%)
1985	126 (20,1%)	351 (56,0%)	150 (23,9%)	627 (100%)
1986	176 (23,2%)	426 (56,0%)	158 (20,8%)	760 (100%)
1987	271 (7,8%)	2379 (68,0%)	846 (24,2%)	3496 (100%)
1988	147 (2,3%)	4110 (64,5%)	2115 (33,2%)	6372 (100%)
1989	338 (4,9%)	3667 (52,9%)	2927 (42,2%)	6932 (100%)
1990	108 (3,2%)	1219 (36,0%)	2059 (60,8%)	3386 (100%)
1991	101 (2,5%)	1654 (41,1%)	2265 (56,3%)	4020 (100%)

Asylsøkere som får avslag i første instans, bruker ofte retten til å klage:

I 1987 ble det behandlet 144 klagesaker omfattende 170 personer. Vedtaket ble omgjort i 46,5% av sakene. I 1988 omfattet klagesaker totalt 681 personer, hvorav 321 fikk vedtaket omgjort. I 1989 ble det behandlet klagesaker for 2940 personer, hvorav 49% (1430) fikk vedtaket omgjort. I tillegg fikk 49 personer vedtaket omgjort etter at 340 personer hadde begjært omgjøring. I 1990 ble det behandlet klagesaker for 1833 personer, hvorav 11,3% (207) fikk vedtaket omgjort. I tillegg fikk 69 personer vedtaket omgjort etter at 452 personer hadde begjært omgjøring. I 1991 ble det behandlet klagesaker for 1491 personer, hvorav 11,3% (168) fikk vedtaket omgjort. I tillegg fikk 77 personer vedtaket omgjort etter at 305 personer hadde begjært omgjøring.

Asylum seekers whose application in the first instance is rejected often use their right to appeal:

In 1987 144 appeals comprising 170 persons were heard. The decisions were reversed in 46.5% of the cases. In 1988 appeals comprising a total of 681 persons were heard and 321 had the decision reversed. In 1989 appeals comprising 2940 persons were heard. 49% (1430) had their decision reversed. In addition, 49 persons had their decision reversed after 340 persons had petitioned for reversal. In 1990 appeals comprising 1833 persons were heard. 11.3% (207) had their decision reversed. In addition, 69 persons had their decision reversed after 452 persons had petitioned for reversal. In 1991 appeals comprising 1491 persons were heard. 11.3% (168) had their decision reversed. In addition, 77 persons had their decision reversed after 305 persons had petitioned for reversal.

17. RESULTAT KLAGE ASYLVEDTAK. KVARTALSVIS. ANTALL PERSONER OG SAKER. 1991

RESULT: APPEALS OF ASYLUM DECISIONS. QUARTERLY. NUMBER OF PERSONS AND CASES, 1991

	ASYL		Oppholdstill. på humanitært gr.lag		AVSLAG		TOTALT	
	Saker	Pers.	Saker	Pers.	Saker	Pers.	Saker	Pers.
	ASYLUM		Granted stay on		REJECTION		TOTAL	
	Cases	Pers.	hum. grounds		Cases	Pers.	Cases	Pers.
			Cases	Pers.				
1. kvart./1st quar.	2	6	7	10	230	274	239	290
2. kvart./2nd quar.	1	5	45	50	322	412	368	467
3. kvart./3rd quar.	2	7	28	39	171	237	201	283
4. kvart./4th quar.	2	2	42	49	334	400	378	451
Total/Total	7	20	122	148	1057	1323	1186	1491
Prosent pers./								
Percent of pers.		1,3%		9,9%		88,7%		100%

18. RESULTAT BEGJÆRING OM OMGJØRING. KVARTALSVIS. SAKER OG PERSONER. 1991

RESULT: PETITION FOR REVERSAL. QUARTERLY. CASES AND PERSONS. 1991

	ASYL		Oppholdstill. på humanitært gr.lag		AVSLAG		TOTALT	
	Saker	Pers.	Saker	Pers.	Saker	Pers.	Saker	Pers.
	ASYLUM		Granted stay on		REJECTION		TOTAL	
	Cases	Pers.	hum. grounds		Cases	Pers.	Cases	Pers.
			Cases	Pers.				
1. kvart./1st quar.	0	0	7	14	23	41	30	55
2. kvart./2nd quar.	0	0	14	34	20	34	34	68
3. kvart./3rd quar.	1	2	7	14	27	50	35	66
4. kvart./4th quar.	0	0	12	13	71	103	83	116
Total/Total	1	2	40	75	141	228	182	305
Prosent pers./								
Percent of pers.		0,7%		24,6%		74,8%		100%

19. RESULTAT FØRSTEINSTANS ASYLVEDTAK ETTER VERDENSDDEL*. ANTALL PERSONER (PROSENTTALL I PARENTES). 1991

RESULT: FIRST INSTANCE OF ASYLUM DECISIONS BY CONTINENT*. NUMBER OF PERSONS, (PERCENTAGE IN PARENTHESIS) 1991.

Verdensdel	Innvilget asyl	Innvilget opphold på hum.gr.lag	Avslag	Totalt
Continent	Granted asylum	Granted stay on hum. grounds	Rejection	Total
Europa/Europe	15 (1,2%)	111 (8,8%)	1129 (90%)	1255
Asia/Asia	74 (4,1%)	1114 (62,4%)	597 (33,4%)	1785
Afrika/Africa	10 (1,1%)	426 (44,8%)	515 (54,2%)	939
Lat.amerika/L. America	2 (6,9%)	3 (10,3%)	24 (82,8%)	41
TOTAL/TOTAL	101 (2,5%)	1654 (41,1%)	2265 (56,3%)	4020 (100%)

* Statsløse er inkludert i Asia, hovedsaklig palestinere.

* Stateless people are included under Asia, this mainly comprises Palestinians.

20. RESULTAT KLAGEVEDTAK ETTER VERDENSDDEL*. ANTALL PERSONER (PROSENTTALL I PARENTES). 1991

RESULT: APPEAL OF DECISION. BY CONTINENT*. NUMBER OF PERSONS, (PERCENTAGE IN PARENTHESIS) 1991

Verdensdel <i>Continent</i>	Innvilget asyl <i>Granted asylum</i>	Innvilget opphold på hum.gr.lag <i>Granted stay on hum. grounds</i>	Avslag <i>Rejection</i>	Totalt <i>Total</i>
Europa/ <i>Europe</i>	18 (2,0%)	49 (5,6%)	814 (92,4%)	881
Asia/ <i>Asia</i>	0	92 (26,4%)	257 (73,6%)	349
Afrika/ <i>Africa</i>	0	7 (3,0%)	223 (97,0%)	230
Lat.amerika/ <i>L. America</i>	2 (6,5%)	0	29 (93,5%)	31
TOTAL/TOTAL	20 (1,3%)	148 (9,9%)	1323 (88,7%)	1491 (100%)

* Statsløse er inkludert i Asia, hovedsaklig palestinere.

* Stateless people are included under Asia, this mainly comprises Palestinians.

21. RESULTAT BEGJÆRING OM OMGJØRING. ETTER VERDENSDDEL*. ANTALL PERSONER (PROSENTTALL I PARENTES). 1991

RESULT: PETITION FOR REVERSAL. BY CONTINENT*. NUMBER OF PERSONS, (PERCENTAGE IN PARENTHESIS) 1991

Verdensdel <i>Continent</i>	Innvilget asyl <i>Granted asylum</i>	Innvilget opphold på hum.gr.lag <i>Granted stay on hum. grounds</i>	Avslag <i>Rejection</i>	Totalt <i>Total</i>
Europa/ <i>Europe</i>	0	46 (25,1%)	137 (74,9%)	183
Asia/ <i>Asia</i>	0	18 (26,1%)	51 (73,9%)	69
Afrika/ <i>Africa</i>	0	5 (12,8%)	34 (87,2%)	39
Lat.amerika/ <i>L. America</i>	2 (14,3%)	6 (42,9%)	6 (42,9%)	14
TOTAL/TOTAL	2 (0,7%)	75 (24,6%)	228 (74,8%)	305 (100%)

* Statsløse er inkludert i Asia, hovedsaklig palestinere.

* Stateless people are included under Asia, this mainly comprises Palestinians.

22. PERSONER OG FAMILIE-ENHETER I STATLIG MOTTAK. 1991

NUMBER OF PERSONS AND FAMILY UNITS IN STATE RECEPTION, 1991

Antall personer/ <i>Number of persons</i>	Tid/ <i>As of</i>			
	1/1-91	1/5-91	1/9-91	1/1-92
Pers. i statlige mottak/ <i>Persons in state reception</i>	3200	2990	3181	3454
Menn over 18 år/ <i>Men over 18 years of age</i>	1592	1511	1572	1611
Kvinner over 18 år/ <i>Women over 18 years of age</i>	659	607	658	731
Enslige mindreårige/ <i>Single minors</i>	84	105	110	132
Familie-enheter/ <i>Family units</i>	451	520	445	520
Pers. som var innvilget asyl eller opphold på humanitært grunnlag og ventet på kommune plass/ <i>Persons who were granted asylum or res. permit on humanitarian grounds and are waiting for a place in a municipality</i>	706	972	667	569

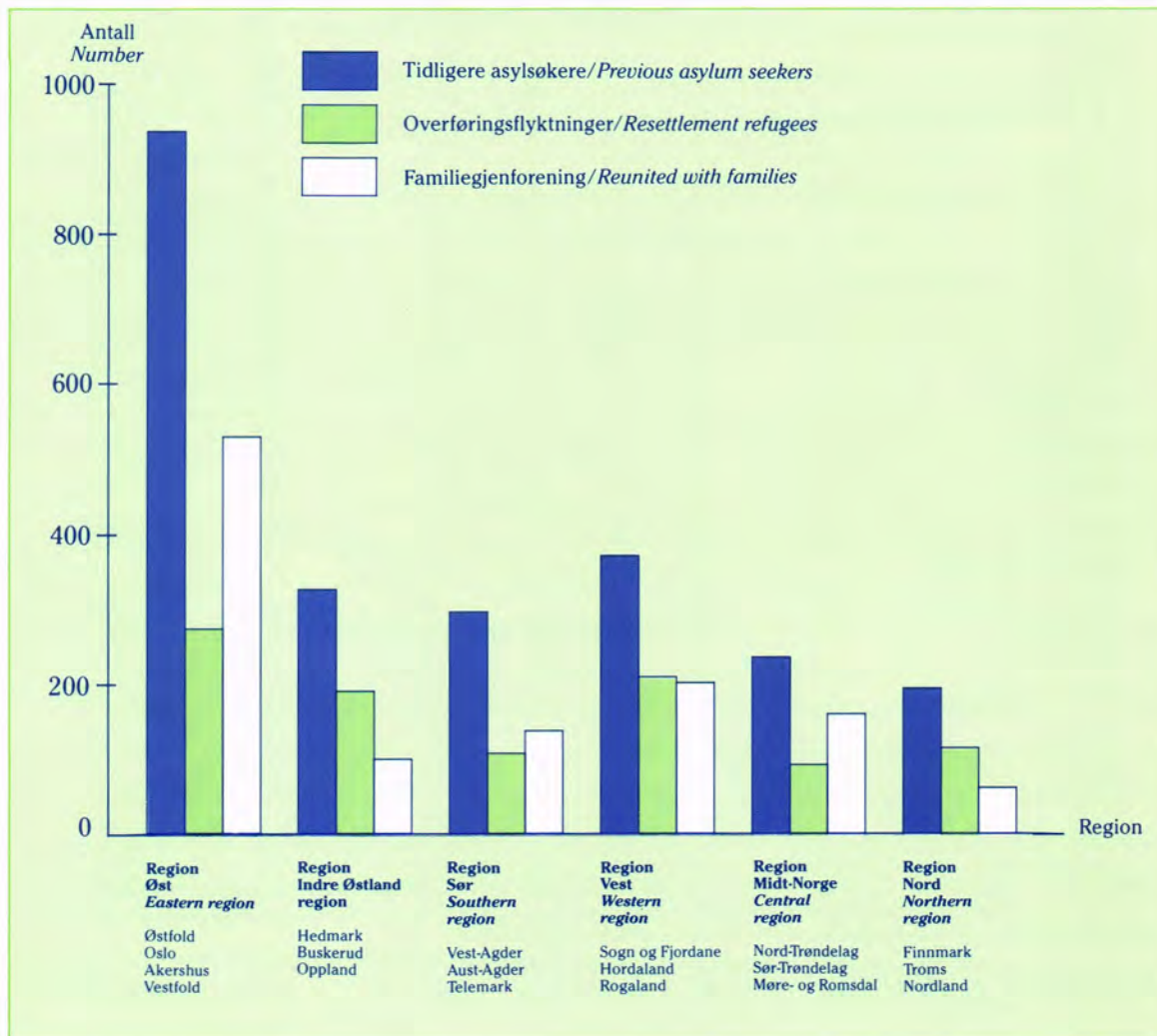
23. BOSETTING. FYLKESVIS. 1991
SETTLEMENT BY COUNTY, 1991

	Antall kommuner Number Municipal.	Tidligere asylsøkere Previous asylum seek.	Overf. flyktninger Resettlement refugees	Sum Total
Østfold	16	91	25	116
Akershus	17	187	92	279
Oslo	1	412	112	524
Vestfold	11	48	59	107
Hedmark	14	52	96	148
Oppland	13	72	27	99
Buskerud	10	79	18	97
Telemark	8	125	41	166
Aust-Agder	7	13	36	49
Vest-Agder	4	123	53	176
Rogaland	10	158	68	226
Hordaland	13	141	200	341
Sogn og Fjordane	9	43	–	43
Møre- og Romsdal	19	95	49	144
Sør-Trøndelag	8	114	70	184
Nord-Trøndelag	4	37	18	55
Nordland	11	55	88	143
Troms	8	58	66	124
Finnmark	7	33	4	37
Sum/Total	190	1936	1122	3058

Statistikken baserer seg på antallet bosatte som er registrert i flyktningregisteret pr. 15.1.92. I tillegg til de 3058 som nå er registrert bosatt i 1991 er det «bosatt» 849 personer på familiegjenforeningsgrunnlag.

The statistics are based upon the number of residents who have been registered in the refugee register as of 15/01/92. In addition to the 3058 who now have been registered as settled in 1991, 861 people have been settled on the grounds of reuniting, a family.

24. ANTALL BOSATT I 1991 – OVERSIKT PR. REGION FOR TIDLIGERE ASYL-SØKERE, OVERFØRINGSFLYKTNINGER OG FAMILIEGJENFORENTE
NUMBER SETTLED IN 1991. OVERVIEW BY REGION OF PREVIOUS ASYLUM SEEKERS, RESETTLEMENT REFUGEES AND THOSE REUNITED WITH FAMILIES

25. OVERFØRINGSFLYKTNINGER ANKOMMET 1983–1991
ARRIVAL OF RESETTLEMENT REFUGEES, 1983–1991

År/Year	Antall/Number
1983	879
1984	668
1985	774
1986	843
1987	1043
1988	765
1989	1051
1990	973
1991	1114

Fram til 1988 inkluderer tallene også familiegjenforeninger. Fra og med 1988 er disse ikke medregnet.

Up until 1988 the figures also include reunited families. As of 1988 these are not included in the figures.

26. REPATRIERING. 1991
REPATRIATION, 1991

Hjemland Native country	Ant. personer Numb. of persons
Chile/Chile	184
Polen/Poland	7
Sør-Afrika/S. Africa	7
Iran/Iran	5
Vietnam/Vietnam	4
TOTALT/TOTAL	207

I alt 207 personer reiste i 1991 tilbake til hjemlandet sitt med norsk økonomisk støtte.

In 1991 a total of 207 persons returned to their native country with Norwegian financial assistance.

OVERSIKT OVER SENTRALE BEGREPER

ASYL:

Å få asyl betyr å få beskyttelse mot forfølgelse: Personer som får asyl i Norge får status som flyktninger.

ASYLSØKER:

Person som kommer på egenhånd og uanmeldt til Norge, og ber om å bli godkjent som flyktning. Kalles asylsøker inntil søknaden er avgjort.

AVSLAG:

Rundt 56% av asylsøkerne fikk avslag i 1991. Men de kunne klage på avgjørelsen og eventuelt bli her i klagetiden.

BORTVISNING:

En utlending nektes adgang til Norge ved grensen, eller må reise ut av Norge etter et kortere eller lengre opphold her, men er ikke nektet adgang til Norge på et senere tidspunkt (se utvisning).

BOSETTING I KOMMUNEN:

Kommunen selv avgjør om den vil forhandle med staten om bosetting av flyktninger og personer med opphold på humanitært grunnlag, som en del av kommunens befolkning. Myndighetene tar bl.a. hensyn til personens språk, kultur og etniske tilhørighet ved bosetting.

DRIFTSOPERATØR:

Står for den daglige drift av statlige mottakssteder for asylsøkere. Kan være en kommune, frivillig organisasjon o.l. (Se statlig mottak).

ENSLIGE MINDREÅRIGE ASYLSØKERE:

Asylsøkere som er under 18 år og som er uten foreldre eller andre med foreldreansvar. Det er opprettet spesiell mottak for enslige mindreårige asylsøkere.

FAMILIEGJENFORENING:

Kan innvilges den nærmeste familie, normalt ektefelle og barn under 18 år.

FLYKTNING:

Omfatter både asylsøkere og overføringsflyktninger (kvoteflyktninger) som får innvilget asyl.

FLYKTNINGREGISTERET:

Inneholder opplysninger om alle personer som kommer hit, og som har vært i transittmottak. De aller fleste er asylsøkere. Har også opplysninger om hvilke mottak personene bor i, og hvilke kommuner de bosettes i.

Omfatter også personer som er repatriert, dvs. personer som er repatriert med offentlig støtte.

FREMKON:

Utlendingsmyndighetenes felles EDB-baserte personregister og saksoppfølgingssystem. Inneholder også muligheter for statistikkproduksjon. Har vært i drift siden april 1988.

FREMMELOVEN:

Lov av 27. juni 1956 om utlendingers adgang til riket mm. Ble erstattet av den nye Utlendingsloven, 1.1.91.

FØRSTE INSTANS:

Utlendingsdirektoratet behandler alle asylsøknader i første instans. Eventuelle klager behandles som regel av Justisdepartementet.

INNVANDRERE:

Fellesbetegnelse på personer med utenlandsk bakgrunn som er bosatt i Norge, uansett opprinnelig årsak til innvandring.

INNVANDRINGSREGULERING:

Oppholdstillatelse og arbeidstillatelse i Norge gis bare til utlendinger som oppfyller visse bestemte vilkår. Feks. kan det gis tillatelse til spesialister, familiemedlemmer av folk som allerede bor her, o.a.

INTEGRERING:

Gjeldende prinsipp i norsk innvandringspolitikk som betyr at innvandrere ikke skal tvinges til å bli «heil-norske», men ha mulighet til å ta vare på sitt språk og sin kultur (integrering vs. assimilering). Men såvel innvandrere som nordmenn må respektere norsk lov og sentrale normer og verdier, f.eks. yringsfriheten.

Målet ved integreringen er mest mulig reell likestilling mellom flyktninger/innvandrere og nordmenn.

KLAGE:

Klage på vedtak fattet i første instans (UDI) kan eventuelt rettes til Justisdepartementet.

OPPHOLD PÅ HUMANITÆRT GRUNNLAG:

Gis til asylsøkere som ikke får asyl, men hvor sterke menneskelige-humanitære-hensyn taler for at de får bli.

OVERFØRINGSFLYKTNINGER: (KVOTEFLYKTNINGER)

Overføringsflyktninger kommer til Norge som regel etter anmodning fra FN's høykommissær for flyktninger. Regjeringen fastsetter årlig hvor mange overføringsflyktninger som kan tas imot i Norge. For 1991 var kvoten 1.000 flyktninger. Ikke alle kommer til Norge det året de blir tatt ut. 1114 overføringsflyktninger ankom Norge i 1991.

POLITIAVHØR:

Så raskt som mulig etter ankomst til Norge avhøres asylsøkeren av politiet. Han må begrunne hvorfor han søker asyl. Opplysningene herfra dranner grunnlaget for asylsøknaden.

REGIONKONTOR:

Seks regionkontorer bistår Utlendingsdirektoratet i bl.a. arbeidet med mottak av asylsøkere og bosettin av de som får bli i landet. Regionkontorene ligger i Narvik, Trondheim, Bergen, Kristiansand, Oslo og Gjøvik.

REPATRIERING:

Norske myndigheter støtter personer som vil vende tilbake til hjemlandet. Den økonomiske støtten skal dekke en del utgifter i forbindelse med hjemreisen. Dette kalles Repatrieringsprogrammet, og de omfatter personer som har fått politisk asyl. For chilenerne gjelder det også personer som har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag.

STATLIGE MOTTAK:

Staten har ansvar for at asylsøkere skal ha et sted å bo mens asylsøknaden behandles. Asylsøkerne får hjelp til det nødvendige av mat og klær. Stedene har nøktern standard og fortrinnsvis selv-hushold. Det er slutt på bruken av høyfjellshotell. Fra 1991 fins to typer mottak: I primærmottak venter asylsøkeren på resultatet av asylsøknaden, og får enkel samfunnsinnføring. De som får bli i landet kommer til sekundærmottak før de kan bosettes. I sekundærmottak gis bl.a. norskundervisning og mer samfunnsinformasjon.

TRANSITTSTED:

Midlertidig oppholdssted til asylsøkeren er avhørt av politiet og har gjennomgått helsesjekk.

UTLENDINGSLOVEN:

Lov av 24. juni 1988 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her. Trådte i kraft 1.1.91 og erstattet Fremmedloven av 1956.

UTVISNING:

En utlending må reise ut av landet og får ikke lov til å komme tilbake igjen.

NOTATER:

NOTATER:

REGIONKONTORER

Regionkontor

Nord

Finnmark

Troms

Nordland

Frydenlundsgt. 27

8500 Narvik

Tlf.: 082-46 550

Telefax: 082-46 980

Regionkontor

Midt-Norge

Nord-Trøndelag

Sør-Trøndelag

Møre og Romsdal

Kjøpmannsgt. 23

7013 Trondheim

Tlf.: 07-51 75 40

Telefax: 07-51 75 43

Regionkontor

Vest

Sogn og Fjordane

Hordaland

Rogaland

Fjøsangervei 45

5037 Solheimsvik

Tlf.: 05-20 03 60

Telefax: 05-20 07 84

Regionkontor

Sør

Vest-Agder

Aust-Agder

Telemark

Dronningensgt. 16

4610 Kristiansand

Tlf.: 042-20 670

Telefax: 042-20 480

Regionkontor

Øst

Østfold

Oslo

Akershus

Vestfold

Keysersgt. 2

0130 Oslo

Tlf.: 02-36 43 30

Telefax: 02-20 32 17

Regionkontor

Indre Østland

Hedmark

Oppland

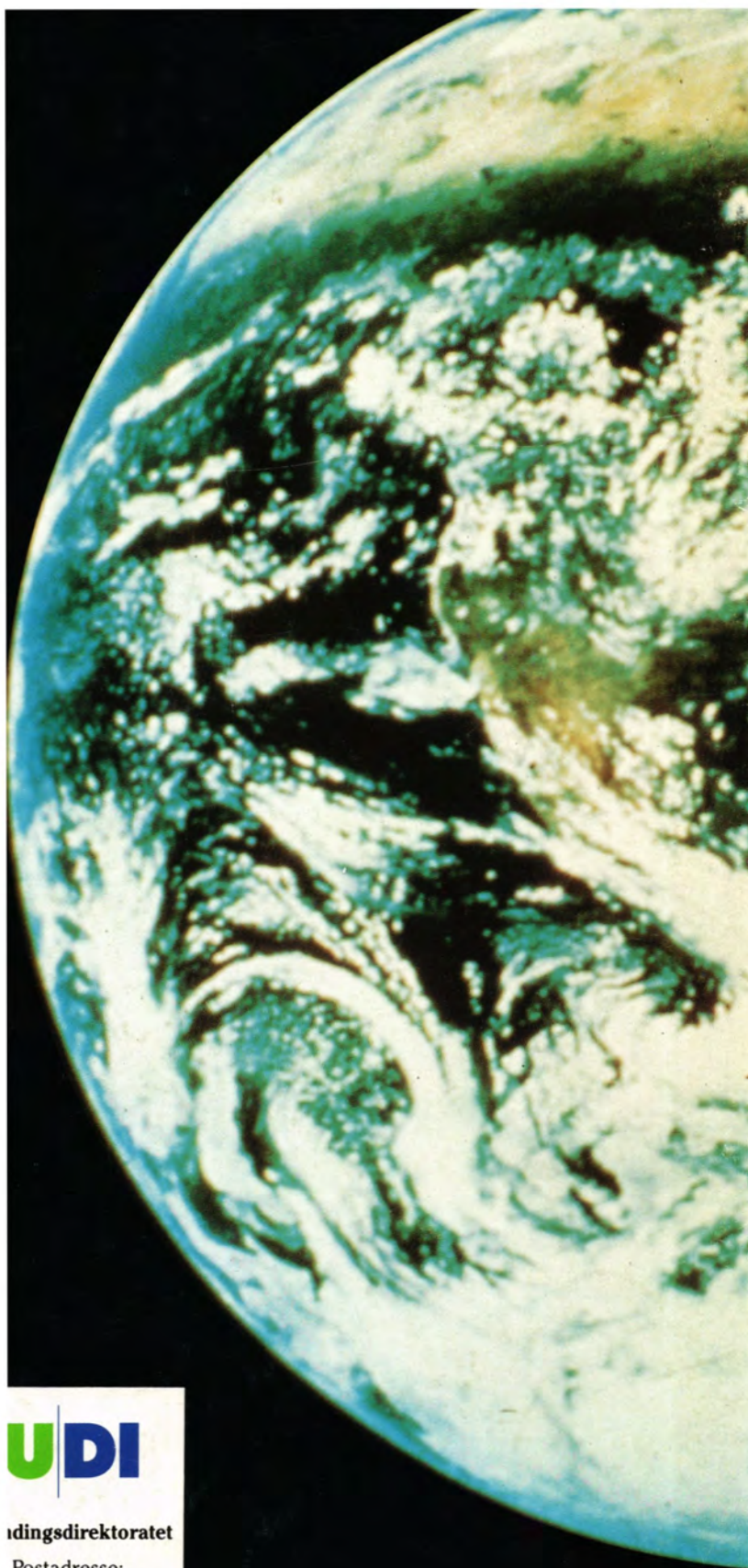
Buskerud

Brennerivn. 1

2800 Gjøvik

Tlf.: 061-70 910

Telefax: 061-70 895

UDI

Utdanningsdirektoratet

Postadresse:
Postboks 8108 Dep.
0032 OSLO

6/92-3.000

ISSN 0803-8554